

Sprawozdanie za lata 2019-2022

Z REALIZACJI „GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI
MIASTA EŁK NA LATA 2019-2022”

Wydział Strategii i Rozwoju 2023 r.

Wstęp

Ochrona dziedzictwa i opieka nad zabytkami w mieście Elk, została określona w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Miasta Elk na lata 2019-2022 (GPOnZ), który został przyjęty uchwałą nr III.14.2019 Rady Miasta Elku z 17 stycznia 2019 r.

Przyjęty dokument stanowi element polityki samorządowej, pozwala na podejmowanie działań dotyczących inicjowania, wspierania, koordynowania prac związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego oraz ochrony i opieki nad zabytkami.

Niniejsze opracowanie może zostać wykorzystane jako dokument do dalszych rozważań i badań dla środowisk naukowych, dla właścicieli zabytków jako źródło informacji o możliwościach np. otrzymania dotacji, studium przypadku. Opracowanie może również służyć gminie jako zbiór informacji przydatnych do poprawy stanu zachowania zabytków, eksponowania walorów w celu wykorzystania na potrzeby społeczne, gospodarcze i edukacyjne.

Głównymi, długoterminowymi celami polityki Miasta Elk, związanymi z ochroną zabytków przyjętymi w Programie były:

1. rozpoznawanie potrzeb dotyczących podejmowania działań zmierzających do zahamowania procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
2. eksponowanie zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
3. podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych;
4. tworzenie warunków współpracy z właścicielami zabytków dla zapewnienia ich opieki;
5. włączenie problematyki ochrony zabytków do bieżących zadań Rady Miasta Elku;
6. uwzględnianie uwarunkowań prawnych opieki nad zabytkami.

Osiągnięcie wyznaczonych celów podniesie świadomość lokalnej społeczności w zakresie istniejących zabytków, wzmocni wspólne wartości, korzenie kulturowe i tożsamość lokalną.

Sprawozdanie obejmuje realizację zadań dla wyznaczonych celów i priorytetów zawartych w GPOnZ w okresie od stycznia 2019 do grudnia 2022 roku. W dokumencie uwzględniono również dane pozyskane do sporządzenia sprawozdania za okres pierwszych dwóch lat wdrażania GPOnZ za lata 2019-2020.

Podstawa prawna

- Zgodnie z art.87 ust. 5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 282 z późn. zm.) Prezydent zobowiązany jest do sporządzania co 2 lata sprawozdania z realizacji programu opieki nad zabytkami, które przedstawia Radzie Miasta Elku.
- Sprawozdanie sporządzono na podstawie informacji i danych pozyskanych z komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Elku, Starostwa Powiatowego, jednostek miejskich oraz prywatnych właścicieli obiektów zabytkowych. Zebrane dane usystematyzowano i ułożono priorytetami i zadaniami opisanymi w GPOnZ.

W GPOnZ określono cele, priorytety i zadania mające na celu poprawę stanu istniejących zabytków oraz ich ochronę. Określono sześć głównych, długoterminowych celów polityki Miasta Elk. Cele polityki Miasta były realizowane poprzez określenie czterech priorytetów. W każdym

z priorytetów zostały określone zadania do zrealizowania. W priorytecie pierwszym określono osiem zadań do realizacji. W priorytecie drugim określono pięć zadań, w trzecim, jedenaście zadań do realizacji. W ostatnim priorytecie czwartym, wyznaczono osiem zadań do realizacji w ramach GPOnZ. W każdym zadaniu określono sposób ich weryfikacji.

Rys. 1 Priorytety Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Ełk na lata 2019-2022 (GPOnZ)

Źródło: Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Ełk na lata 2019-2022 (GPOnZ)

Poniżej zostaną opisane poszczególne priorytety wraz ze zrealizowanymi zadaniami. Dane na podstawie których dokonana jest analiza z realizacji poszczególnych priorytetów, zostały pozyskane z poszczególnych Wydziałów Organizacyjnych Urzędu Miasta Ełku, właściciele zabytków położonych na terenie miasta Ełku oraz instytucji zarządzających zabytkami.

Priorytet I Ochrona zachowanych elementów układu urbanistyczno - przestrzennego

I.1 Wprowadzenie do Miejskiego Planu Zagospodarowania Przestrzennego odpowiednich zapisów dotyczących kształtowania przestrzeni i zabudowy

Plan miejscowy jest aktem prawa miejscowego. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obowiązkowo określa się zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

W okresie objętym analizą wprowadzone zmiany w miejskim planie zagospodarowania przestrzennego uwzględniały obiekty związane z dziedzictwem kulturowym, zabytkami, ochroną konserwatorską terenów.

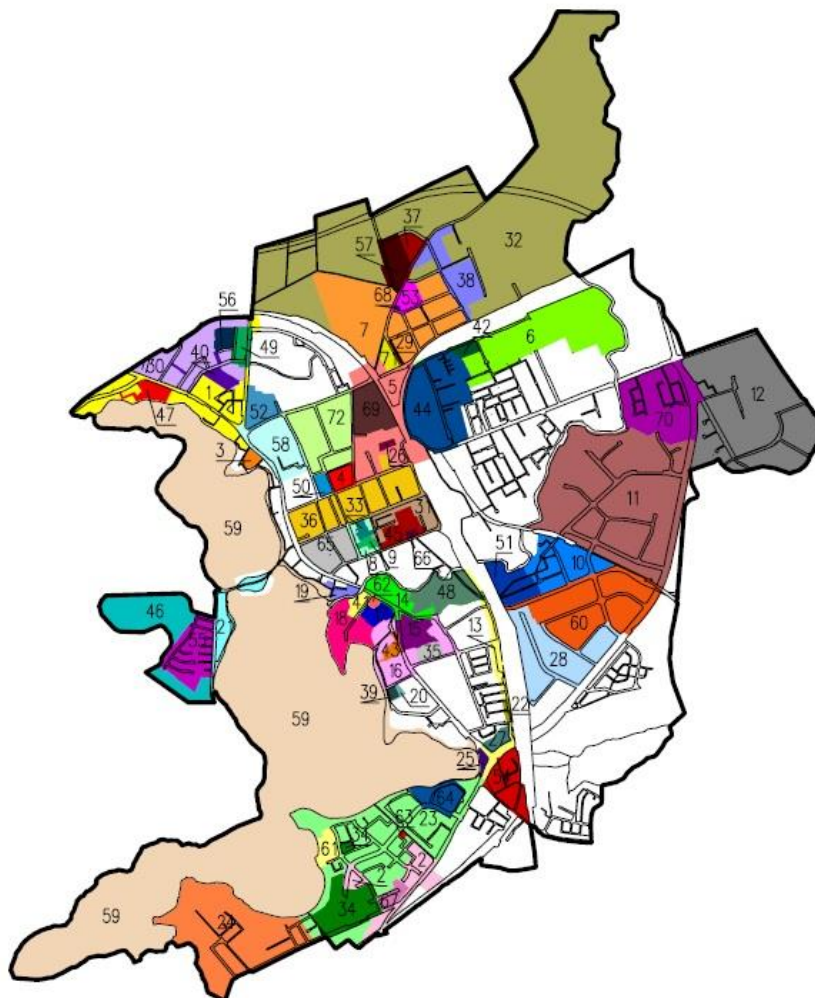
- W 2019 roku powstał jeden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „**Jeziro Ełckie**”, uchwalony uchwałą nr IV.33.19 Rady Miasta Ełku z dnia 27 lutego 2019 r., ogłoszony w Dz. Urz. woj. warmińsko - mazurskiego poz. 1997 z dnia 11 kwietnia 2019 r. W obszarze objętym planem **nie występują zabytki architektury wpisane do rejestru zabytków.**

W uchwale nr IV.33.19 Rady Miasta Elk z dnia 27 lutego 2019 r w § 6 ustalone zostały zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej znajdujących się na terenie planu.

- W roku 2020 nie zostały uchwalone żadne miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.
 - W latach 2021-2022 zostały uchwalone cztery miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uwzględniające przyjęte założenia ochrony konserwatorskiej.
- I. **Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, zwany „Elk – Centrum”**, uchwalony uchwałą nr XXIX.283.2021 Rady Miasta Elk z dnia 5 maja 2021 r., ogłoszoną w Dz. Urz. woj. warmińsko - mazurskiego poz. 2462 z dnia 24 czerwca 2021 r. oraz uchwałą nr XXXVII.374.2021 Rady Miasta Elk z dnia 15 grudnia 2021 r., ogłoszoną w Dz. Urz. woj. warmińsko - mazurskiego poz. 1237 z dnia 16 marca 2022 r.
 - II. **Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, zwany „Elk – Kościuszki”**, uchwalony uchwałą nr XXX.303.2021 Rady Miasta Elk z dnia 26 maja 2021 r., ogłoszoną w Dz. Urz. woj. warmińsko - mazurskiego poz. 2650 z dnia 6 lipca 2021 r.
 - III. **Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, zwany „Elk – Sikorskiego, Gdańska”**, uchwalony uchwałą nr XXXV.347.2021 Rady Miasta Elk z dnia 27 października 2021 r., ogłoszoną w Dz. Urz. woj. warmińsko - mazurskiego poz. 83 z dnia 5 stycznia 2022r.
 - IV. **Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, zwany „Elk – Stadion”**, uchwalony uchwałą nr XLVI.462.2022 Rady Miasta Elk z dnia 28 września 2022 r., ogłoszoną w Dz. Urz. woj. warmińsko - mazurskiego poz. 4708 z dnia 4 listopada 2022 r.

W poszczególnych planach uwzględniono zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury społecznej.

Rys. 2 Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w Ełku – stan na 19 listopada 2022 r.

Źródło: Wydział Planowania i Gospodarowania Przestrzennego Urzędu Miasta Ełku

W latach 2019-2020 uchwalono jeden plan zagospodarowania przestrzennego, który swoim zasięgiem obejmował **19,34%** powierzchni miasta. W latach 2021-20222 uchwalono cztery miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Plany obejmowały **2%** powierzchni miasta. Wszystkie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego posiadały następujący udział procentowy w powierzchni miasta Ełk:

- 2019 r. - 71,93% ;
- 2020 r. - 71,93% ;
- 2021 r. - 72,13% ;
- 2022 r. - 74,8 %.

Zadania I.2 „Dodanie w umowach dzierżawy o ogródkach miejskich precyzyjnych zapisów dotyczących kolorów parasoli, dla ujednoczenia wprowadzenia jednego koloru” oraz zadanie I.3 „Wprowadzenie mechanizmów dotyczących poprawy porządku w przestrzeni publicznej i ochronę krajobrazu kulturowego, w tym opracowanie ujednoczonych kolorystycznie oraz graficznie szyldów i reklam, poprzez wykorzystanie zapisów Ustawy z dnia 24 kwietnia 2015r o zmianie niektórych ustaw w związku z wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu”, są zadaniami wydłużonymi w czasie.

Aby zrealizować zadania, zostały przeprowadzone badania ankietowe wśród społeczeństwa lokalnego. Z badań wynika, iż mieszkańcy uważają, że reklamy negatywnie wpływają na wizerunek miasta.

Realizacja zadań powinna zostać przesunięta w czasie, ze względu na ogólną niechęć społeczeństwa do wprowadzania tzw. „uchwały krajobrazowej” w życie oraz liczne uchylene wojewodów ustawy krajobrazowej, zaskarżenia do NSA.

I.4. Oznakowanie obiektów ujętych w GEZ w Internetowym Portalu Mapowym Miasta Elk

Wszystkie obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków są oznaczone w Internetowym Portalu Mapowym Miasta Elk. System informacji przestrzennej Urzędu Miasta Elk www.melk.e-mapa.net, systematycznie aktualizuje informacje o zabytkach. W internetowym portalu znajdują się również podstawowe informacje na temat zabytku, opis i karta zabytku. System Informacji Przestrzennej jest dostępny na stronach BIP Urzędu Miasta Elk.

I.5. Kontynuacja założeń wynikających z Programu Rewitalizacji Elku na lata 2016-2023 oraz pozostałych założeń planistycznych

Działania rewitalizacyjne w śródmieściu, określone w Programie Rewitalizacji Elku na lata 2016-2023”, mają służyć wykreowaniu prestiżowej przestrzeni wysokiej jakości, będącej dobrym miejscem do życia i odwiedzania, wraz z centrum usługowym. W programie rewitalizacji określono 6 celów strategicznych, spośród których połowa odnosi się do wątku ochrony zabytków i wykorzystania potencjału dziedzictwa:

- **Cel 4** „Podniesienie społecznej i gospodarczej atrakcyjności przestrzeni publicznych” - nacisk na kreowanie ogólnodostępnej przestrzeni publicznej, w tym wprowadzenie kultury i sztuki do przestrzeni; racjonalne wykorzystanie przestrzeni miejskiej, służące wykreowaniu otwartych, estetycznych, bezpiecznych i wielofunkcyjnych terenów służących mieszkańcom i turystom.
- **Cel 5** „Wzrost potencjału turystycznego, sportowo-rekreacyjnego i kulturalnego w oparciu o zasoby przyrodnicze i dziedzictwa kulturowego” - kultura i dziedzictwo jako istotne spoiwo więzi społecznych i ważny element rewitalizacji w zakresie integracji mieszkańców, włączenia społecznego, budowania tożsamości, zwiększania atrakcyjności obszaru (w tym turystycznej).
- **Cel 6** „Poprawa stanu technicznego budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej. Zwiększenie efektywności energetycznej” - lepsze warunki życia mieszkańców Śródmieścia jako jeden z warunków przeprowadzenia skutecznych działań aktywizacyjnych i integracyjnych; powstrzymanie degradacji budynków; ograniczenie zużycia energii.

W latach **2019-2022** realizowane były projekty w obszarze ochrony konserwatorskiej zabytków i wykorzystujące potencjał dziedzictwa do rewitalizacji:

- Projekt: Rewitalizacja zespołu zamkowego w Ełku i obszaru wyspy zamkowej

Beneficjent ma przeprowadzone badania archeologiczne i architektoniczne, powstały opracowania naukowe. Przygotowana jest również koncepcja programowo-przestrzenna zagospodarowania wyspy zamkowej. W 2021 r. kontynuowane były badania archeologiczne. W styczniu 2023 roku, Wojewódzki Konserwator Zabytków wydał pozwolenie nr 628/2023 na wykonanie części planowanych zadań tj. odtworzenie więźby dachowej, pokrycia dachowego, rynien, stabilizację konstrukcyjną II pietra i poddasza. Uzyskanie pozwolenia na budowę planowane jest na 30 kwietnia 2023r. Projekt w trakcie realizacji.

- Projekt:

1) Muzeum Historyczne w Ełku otrzymało dofinansowanie projektu „Modernizacja oraz wyposażenie zabytkowego budynku lokomotywowni dla potrzeb Muzeum Historycznego w Ełku etap II B”. Wartość projektu wynosi 1 188 032,78 zł, z czego kwota dofinansowania stanowi 983 098,28 zł. Projekt zakładał renowację budynku lokomotywowni, będącego zabytkiem wpisanym do rejestru wraz z nadaniem mu funkcji kulturalnych i edukacyjnych. W budynku lokomotywowni zostały wykonane roboty budowlane związane m.in. z adaptacją budynku lokomotywowni na potrzeby kulturalne. W ramach projektu zostało zakupione nowoczesne wyposażenie dzięki, któremu stworzono ekspozycję i ścieżka edukacyjna, w ramach której odwiedzający w interaktywny sposób zapoznają się z szeregiem zagadnień z obszaru nauk ścisłych i historii. Został stworzony warsztat z kuźnią.

2) Muzeum Historyczne w Ełku złożyło projekt pod nazwą „Ełk, kolejowy budynek mieszkalno-magazynowy przy ul. Wąski Tor (1912 r.): remont wnętrza części drewnianej oraz całości elewacji zewnętrznej, piwnicy i dachu”. Celem zadania jest zachowanie materialnego dziedzictwa kulturowego, jakim jest zabytkowy kolejowy budynek mieszkalno-magazynowy, poprzez remont wnętrza drewnianej części budynku, oraz odnowienie całości elewacji i dachu oraz remont piwnicy. Prace remontowe będą prowadzone tak, by pozostawić jak największą część zabytkowej, oryginalnej substancji budynku - zostanie ona poddana renowacji i zabezpieczeniu (impregnacji), w szczególności przed wilgocią, zagrzybieniem i owadami. Efektem prac będzie zachowanie i utrwalenie cennej substancji budynku oraz zabezpieczenie jej poprzez zapobieżenie ponownemu pogorszeniu stanu obiektu dzięki wyeliminowaniu problemu z nawracającym zawilgoceniem elementów budynku. Zostanie wykonana izolacja cieplna i przeciwwilgociowa, wymiana orygnowania w celu zapewnienia właściwego odpływu wody deszczowej z dachu.

Adaptacja nie zakłada ingerencji w historyczną bryłę budynku oraz integralność techniczną i estetyczną elewacji. Ponadto, w celu przywrócenia historycznego wyglądu budynku zostaną zlikwidowane wtórnie dobudowane w II poł. XX w. elementy jak np. dodatkowe wejście do piwnicy od zewnątrz oraz wymienione poszycie dachu (z blachy na dachówkę ceramiczną).

Wartość projektu: 670 000,00 zł (wkład własny: 335 000,00 zł – 50%). Instytucja zarządzająca: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Departament Ochrony Zabytków Wniosek złożony został w listopadzie 2022 roku, rozstrzygnięcie nastąpi w lutym/marcu 2023 roku.

- Projekt: Dziedzictwo Mazur

W ramach przedsięwzięcia przeprowadzane są m.in. remont torowiska Elckiej Kolei Wąskotorowej, remont przystanku w Sypitkach, remont wiaduktu kolejowego czy remont lokomotywy Lyd1-214. Na realizację powyższych działań wydano: w 2019 r. - 1 013 450,19 zł, zaś w 2020 r. - 302 617,71 zł. W ramach przedsięwzięcia w 2021 r. zostały przeprowadzone remont torowiska Elckiej Kolei Wąskotorowej (wymiana podkładów i mostownic, profilowanie toru). Na realizację działania wydano 148 830,00 zł. W 2022 r. został przeprowadzony kolejny etap remontu torowiska Elckiej Kolei Wąskotorowej (wymiana podkładów, profilowanie toru) – koszt 339 234,00 zł.

- Projekt: Prace renowacyjne w Kościele pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Elku

W ramach projektu pn. „Podniesienie atrakcyjności turystycznej Elku poprzez prace konserwacyjne w Parafii Najświętszego Serca Jezusowego” zrealizowano działania polegające na przeprowadzeniu prac remontowo-budowlanych (naprawa przeciekającego dachu) oraz konserwatorskich i renowacyjnych organów znajdujących się w zabytkowej Parafii, tzw. „Dużym Kościele” Elku oraz zakupie wyposażenia. Całkowita wartość projektu wynosi 1 927 329,00 zł, dofinansowanie z UE wyniosło 1 474 406,68 zł.

- Projekt: Modernizacja budynku Zespołu Szkół Mechaniczno – Elektrycznych w Elku

W latach 2019-2020 zarządzający w ramach własnych środków dokonali remontów - modernizacji węzła ciepłego – koszt 15 487,00 zł

- remontu sali lekcyjnej – wymiana posadzki, remont ścian, sufitów, wymiana grzejników – koszt 24 399,00 zł;
- remontu podłogi korytarza na I piętrze – koszt 68 642,00 zł (wymiana posadzki, nowa wykładzina obiektowa - dofinansowanie PFRON, likwidacja barier architektonicznych, likwidacja progów).

- Projekt: Zagospodarowanie terenu i zieleni Elckiego Centrum Kultury - projekt jest częścią realizowanego projektu „Rozbudowa budynku i zagospodarowanie terenu Elckiego Centrum Kultury” (dofinansowanego z RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2014-2020)

Projekt zakładał rozbudowę budynku Elckiego Centrum Kultury (ECK) o wielofunkcyjną salę kameralną oraz zagospodarowanie terenu przy ECK w celu utworzenia parku muzycznego z funkcją kulturalną i rekreacyjną. W ramach projektu wykonane zostaną prace: 1. Rozbudowa budynku Elckiego Centrum Kultury o wielofunkcyjną salę kameralną: a) budowa sali wielofunkcyjnej wraz z podstawowym zapleczem (szatnia, pomieszczenie pomocnicze, pomieszczenia socjalne, toalety itp.) oraz klatki schodowej z windą, b) instalacja wyposażenia sali i zaplecza (trybuny teleskopowe, ekran kinowy, żaluzje i kotary akustyczne, mosty oświetleniowe, sztankiety sceniczne, scena systemowa, wyposażenie zaplecza), c) wykonanie pomostu na dach reżyserki. Wielofunkcyjna sala pomieści od 80 do 150 osób. 2. Utworzenie parku muzycznego przy sali wielofunkcyjnej: a) zagospodarowanie terenu – nasadzenia drzew, krzewów i traw, b) montaż elementów małej architektury (scena letnia, ławki parkowe, kosze na śmieci, lampy parkowe, słupki oświetleniowe, stojaki rowerowe, urządzenia parkowe – instrumenty muzyczne (bębny, dzwony), zabawki – (labirynt, linarium, ścianka Pin Art., magiczne lustro). 3. Zakup i montaż systemu nagłośnieniowego do sali kameralnej. Wartość projektu wyniosła 8 136 942,78 zł, dofinansowanie z UE wyniosło 5 986 316,79 zł.

- Projekt: Działania termomodernizacyjne na budynkach wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków nr 26, 27, 29, 30, 33, 35, 36: Termomodernizacje budynków przy ul. Chopina 23, ul. Gdańskiej 22/24, ul. Gdańskiej 2, ul. Mickiewicza 21, ul. Mickiewicza 37 i 39 ul. Gdańskiej 20, ul. Wojska Polskiego 34.

ul. Gdańska 20

ul. Mickiewicza 37

- Projekt: Prace rewitalizacyjne w budynku Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Elckiej w Elku

- Projekt: Renowacja zabytkowego budynku kościoła oraz otoczenia (Zbór Kościoła Chrześcijan Baptystów - w trakcie realizacji)

Projekt „Rewitalizacja obiektów Kościoła Baptystycznego w Elku wraz z otoczeniem” otrzymał 1,97 mln zł dofinansowanie ze środków UE (RPO WiM 2014-2020). Wartość całego projektu wynosi 2,57 mln zł. W okresie, za które sporządzane jest sprawozdanie przeprowadzona była adaptacja i modernizacja budynku zborowego na Chrześcijańskie Centrum Wsparcia Rodziny.

- Projekt: „Przebudowa zabytkowego budynku sali sportowej przy ul. Armii Krajowej 16 w Elku i nadanie jej funkcji społecznych”

Projekt otrzymał dofinansowanie z RPO WiM 2014 -2020 w kwocie 2 124 598,91 zł mln zł (całkowita wartość projektu – 2 989 518,57 mln zł). Zmodernizowany budynek jest przeznaczony do celów społecznych na potrzeby działalności organizacji pozarządowych, instytucji kultury oraz mieszkańców Elku. W budynku zagospodarowana jest m.in. sala główna ze sceną, pokoje biurowe oraz antresola. Zagospodarowany został również teren wokół budynku. Budynkiem zarządza Elckie Centrum Kultury.

- Projekt: Termomodernizacja budynku przy ul. Chopina 23

W 2021 r. zrealizowano przyłącze ciepłe, węzeł cieplny i instalację c.o. Na ten cel poniesione zostały wydatki w kwocie 86 926,00 zł (środki wspólnoty mieszkaniowej).

- Projekt: Modernizacja i przebudowa Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Zofii Nasierowskiej w Elku

Przygotowana jest koncepcja modernizacji i przebudowy biblioteki oraz dokumentacja techniczna. W 2021 r. wykonywano izolację ścian fundamentowych w budynku biblioteki (zakończenie w 2022 r.). Poniesiono wydatki w kwocie 79 493,72 zł.

- Projekt: „Rewitalizacja elckich podwórek – II etap”

Projekt dotyczył rewitalizacji 2 podwórek położonych w obszarze śródmieście-centrum, przy ul. Chopina 14-16 oraz przy ul. Wawelskiej 22. Zakres inwestycji obejmował wykonanie dróg dojazdowych do istniejących garaży, ciągów pieszych i pieszo jezdnych, parkingów, wiat, wykonanie przyłączy kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego robót teletechnicznych. Dokonano nasadzeń zieleni, montażu małej architektury. Całkowita wartość projektu 1 178 084,68 zł, dofinansowanie z UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury 2014-2020 wyniosło 869 008,11 zł.

Zagadnienia dot. ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego miały również odzwierciedlenie w strategicznych kierunkach rozwoju miasta, określonych w:

Strategii Zrównoważonego Rozwoju Elku do 2020 r.:

- CEL STRATEGICZNY – WZROST GOSPODARCZY MIASTA Elk
 - Rewitalizacja centrum Miasta (renowacja zabytkowych kamienic, zabytkowych parków, zagospodarowanie pustych przestrzeni)
 - Rozwój muzeów na terenie Miasta
 - Renowacja zabytkowego zamku w Elku i nadanie mu funkcji turystycznych
 - Wykorzystanie Elckiej Kolei Wąskotorowej jako atrakcji turystycznej. Rewitalizacja i modernizacja zabytkowej Elckiej Kolei Wąskotorowej – renowacja taboru oraz trasy kolejowej
- CEL STRATEGICZNY – PODNIESIENIE POZIOMU AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
 - Digitalizacja zasobów kulturowych, naukowych i edukacyjnych oraz zapewnienie powszechnego dostępu do tych zasobów
 - Wspieranie działań kulturotwórczych, sportowych oraz innych inicjatyw
 - Zapewnienie oferty instytucji kultury dla mieszkańców z uwzględnieniem potrzeb społeczności lokalnej
- CEL STRATEGICZNY – OCHRONA I EFEKTYWNE KSZTAŁTOWANIE PRZESTRZENI MIEJSKIEJ
 - Zdobywanie środków finansowych na ochronę i poprawę stanu dziedzictwa kulturowego
 - Stworzenie odpowiedniego systemu oznakowania obszarów atrakcyjnych kulturowo
 - Prace konserwatorskie i remonty zabytków (odnowienie fasad i dachów budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się w rejestrze zabytków)
 - Zagospodarowanie terenu przyległego do zabudowy zabytkowej
 - Dotacje z budżetu miasta na rewitalizację zabytków

- Budowa infrastruktury turystycznej wzdłuż kolejki wąskotorowej
- Ochrona krajobrazu jako istotnego waloru

Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Elku 2030

Uwarunkowania rozwoju strategii MOF Elku w sferze przestrzennej, uwzględnia nowe inwestycje na terenach powojkowych i w obrębie ruin zamku. Tereny te powinny podnieść atrakcyjność lokalnej przestrzeni z uwidocznieniem zabytków umiejscowionych na tym obszarze.

W strategii ważne miejsce zajmuje również ochrona dziedzictwa kulturowego, m.in.:

- zachowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego oraz wyeksponowanie obszarów i obiektów o istotnych wartościach kulturowych, społecznych i gospodarczych;
- rozwój przestrzenny wsi położonych nad brzegami jezior powinien uwzględniać historyczny układ, tj. linię zabudowy, rozmieszczenie zabudowy po jednej lub po dwóch stronach drogi, gabaryty budynków i elementy zagospodarowania;
- zwiększenie atrakcyjności budynków i przestrzeni zabytkowego śródmieścia Elku, wykreowanie prestiżowej przestrzeni wysokiej jakości, będącej dobrym miejscem do życia dla mieszkańców (wraz z centrum usługowym);
- ochrona krajobrazu Elku widocznego z ulicy Zamkowej i zachodniego brzegu Jeziora Elckiego.

I.6. Opracowanie aktualizacji gminnej ewidencji zabytków

W 2019 r. wydano zarządzenia:

1. **Zarządzenie nr 98.2019 Prezydenta Miasta Elku z 27 lutego 2019 r.**, w którym wykreślono z gminnej ewidencji zabytków miasta Elku 4 obiekty oraz włączono do gminnej ewidencji zabytków miasta Elku 1 budynek.
2. **Zarządzenie nr 339.2019 Prezydenta Miasta Elku z 7 listopada 2019 r.**, w którym wykreślono z gminnej ewidencji zabytków miasta Elku 5 obiektów.

Łącznie wykreślono z GEZ dziewięć obiektów, włączono jeden obiekt.

W 2020 r. wydano zostało jedno zarządzenie:

1. **Zarządzenie nr 563.2019 Prezydenta Miasta Elku z 31 lipca 2020 r.**, w którym wykreślono z gminnej ewidencji zabytków miasta Elku 2 obiekty.

W latach 2021-2022 nie zostały wydane zarządzenia Prezydenta Miasta Elku w sprawie wpisu/zmiany zabytków do gminnego rejestru zabytków.

I.7. Prowadzenie okresowych kontroli stanu zachowania obiektów zabytkowych, stanowiących własność gminy w celu wytypowania najbardziej zagrożonych, wymagających niezbędnych remontów

Kontrole stanu zachowania obiektów zabytkowych w postaci cmentarzy stanowiących własność gminy prowadzone są co roku przez pracowników Wydziału Mienia Komunalnego, Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych, spółki „Administrator” oraz przedstawiciela Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie Delegatura w Elku.

Tabela nr.1 Inwestycje wykonane w latach 2019-2022 w obiektach wpisanych do rejestru lub ewidencji zabytków będących własnością miasta w całości lub części.

Obiekt	Zakres prac	Koszt
REJESTR ZABYTKÓW		
Ełcka Kolej Wąskotorowa	remont torowiska EKW	466 207,71 zł
	modernizacja zaplecza technicznego przystanku Sypitki	167 873,16 zł
	remont wiaduktu na trasie Ełk-Sypitki	590 400,00 zł
Cmentarz komunalny i wojskowy przy ul. Cmentarnej	prace remontowe 14 pomników nagrobnych żołnierzy Wojska Polskiego z II wojny światowej polegające na: - zdemontowaniu nakrywy pomnika, krzyża, steli z lastryko wraz z płytą napisową oraz ramy, - wyczyszczeniu i wyszlifowaniu ramy, - osadzeniu w/w ramy na legarach, - ustawieniu wykonanej z kamienia strzegomskiego: nakrywy, krzyża i steli, - wykonaniu na steli napisów metodą piaskowania.	98 952,00 zł
Cmentarz komunalny nr 1 w Ełku przy ul. Cmentarnej (działka nr 3087 obręb Ełk 3) w ramach zadania pn. „Remont mogił żołnierzy Wojska Polskiego z II wojny światowej w Ełku	W 2022 r. przeprowadzony został remont 49 mogił żołnierzy Wojska Polskiego Zakres w/w prac obejmował m. in.: - zdemontowanie nakrywy pomnika, krzyża, steli z lastryko wraz z płytą napisową; -zdjęcie, wyczyszczenie i wyszlifowanie ramy; -osadzenie w/w ramy na legarach/fundamentach i wypoziomowanie jej; - ustawienie wykonanej z kamienia strzegomskiego: nakrywy, krzyża i steli wykonanie na steli napisów kolorem czarnym metodą piaskowania; - odtworzenie i przywrócenie do stanu pierwotnego zieleni, a w razie potrzeby uzupełnienie gruntu wraz z jego wyrównaniem i dosianiem trawy.	Koszt w/w prac to kwota 177 700,00 zł, dofinansowana z budżetu państwa.
Cmentarz Komunalny nr 1	W 2021 roku wykonano 9 sztuk słupów oświetleniowych z przyłączem elektrycznym od bramy nr 6.	80 319,00 zł
Hala Bokserska „Przebudowa zabytkowego budynku sali sportowej przy ul. Armii Krajowej 16	renowacja elewacji poprzez zastosowanie okładzin elewacyjnych na współczesnych murach, czyszczenie i odrestaurowanie istniejących murów mających charakter zabytkowy;	1 912 139,02 zł kwota dofinansowana z UE

Obiekt	Zakres prac	Koszt
w Elku i nadanie jej funkcji społecznych”	wymianę poszycia dachowego budynku, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej budynku; podłączenie ogrzewania gazowego, instalacji elektrycznej, wod-kanalizacyjnej, CO , monitoringu, iluminację, wyposażenie w sprzęt i środki trwałe, zagospodarowanie terenu. Obiekt został dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.	
Muzeum Historyczne „Modernizacja oraz wyposażenie zabytkowego budynku lokomotywowni dla potrzeb Muzeum Historycznego w Elku etap II B”.	renowacja budynku lokomotywowni; adaptacja budynku lokomotywowni na potrzeby kulturalne; zakup nowoczesnego wyposażenia dzięki, któremu zostanie stworzona ekspozycja i ścieżka edukacyjna.	983 098,28 zł kwota dofinansowania z UE
GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW		
Budynek mieszkalny przy ul. Chopina 11	Remont dachu (częściowa wymiana więźby dachowej drewnianej, zwieńczenie obróbkami blacharskimi, wymiana pokrycia z dachówki ceramicznej, przemurowanie kominów z cegły klinkierowej).	161 595,91 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Gdańskiej 20	Termomodernizacja budynku	303 747,51 zł kwota dofinansowana z UE
Budynek mieszkalny przy ul. Chopina 21	Remont dachu (zwieńczenie obróbkami blacharskimi, wymiana pokrycia z dachówki ceramicznej, przemurowanie kominów z cegły klinkierowej).	119 000,00 zł
	Montaż drewnianych wrót bramowych – 2 szt.	50 760,00 zł
	Remont elewacji ściany szczytowej budynku (docieplenie styropianem, wykonanie obróbki blacharskiej, wykonanie kolorystycznej wyprawy elewacyjnej).	43 482,01 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Chopina 23	Remont dachu (zwieńczenie obróbkami blacharskimi, wymiana pokrycia z dachówki ceramicznej, przemurowanie kominów z cegły klinkierowej).	155 999,95 zł (w tym 45 000,00 zł pochodzących z budżetu miasta)
Budynek mieszkalny przy ul. Orzeszkowej 22	Remont dachu (wykonanie pokrycia dachowego z papy asfaltowej, otynkowanie oraz malowanie kominów, wymiana obróbek blacharskich, częściowa wymiana rynien dachowych).	12 885,96 zł

Obiekt	Zakres prac	Koszt
Budynek mieszkalny przy ul. Orzeszkowej 5	Renowacja elewacji, termomodernizacja ścian, wymiana stolarki okiennej oraz docieplenie fundamentów.	119 438,78 zł (w tym 50 000,00 zł pochodzących z budżetu miasta)
Budynek mieszkalny przy ul. Orzeszkowej 14	Remont elewacji frontowej od ulicy (czyszczenie, impregnacja, uzupełnienie ubytków), remont elewacji ścian szczytowych oraz od podwórka (docieplenie), remont bramy-tunelu (docieplenie na stropie, wyrównanie powierzchni ścian oraz wykonanie tynku mozaikowego).	188 636,86 zł (w tym 49 000,00 zł pochodzących z budżetu miasta)
Budynek mieszkalny przy ul. Słowackiego 1	Remont dachu z dociepleniem (wymiana pokrycia z dachówki ceramicznej, przemurowanie kominów z cegły klinkierowej, docieplenie styropianem, wykonanie kolorystycznej wyprawy elewacyjnej, wymiana okien na klatce schodowej).	31 048,20 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Słowackiego 4	Remont elewacji z dociepleniem ścian i wykonanie remontu (renowacji) ściany frontowej oraz izolacji ściany fundamentowej.	121 053,11 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Słowackiego 9	Remont dachu (wymiana więźby dachowej drewnianej, zwieńczenie obróbkami blacharskimi, wymiana pokrycia z dachówki ceramicznej, przemurowanie kominów z cegły klinkierowej, docieplenie kukawek oraz stropu poddasza).	258 913,32 zł (w tym 40 000,00 zł pochodzących z budżetu miasta)
Budynek mieszkalny przy ul. Słowackiego 23	Remont dachu oraz elewacji z dociepleniem ścian .	290 366,16 zł (w tym 51 000,00 zł pochodzących z budżetu miasta)
Budynek mieszkalny przy ul. Armii Krajowej 30	Remont elewacji (docieplenie, wykonanie tynków, malowanie, naprawa rynien i rur spustowych, renowacja cokołu, nadproży okiennych, stolarki okiennej i drzwiowej).	105 597,71 zł (w tym 50 000,00 zł pochodzących z budżetu miasta)
Budynek mieszkalny przy ul. Kolejowej 26	Wykonanie izolacji fundamentów (izolacja termiczna i przeciwwilgociowa, opaska z kostki betonowej, kolorystyczna wyprawa elewacyjna)	93 416,13 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Kolejowej 27	Remont elewacji z dociepleniem, wymiana części pokrycia (docieplenie styropianem, wykonanie obróbki blacharskiej, wykonanie kolorystycznej	164 644,78 zł

Obiekt	Zakres prac	Koszt
	wyprawy elewacyjnej, wykonanie izolacji przeciwwilgociowej ścian fundamentowych, wymiana pokrycia z dachówki ceramicznej).	
Budynek mieszkalny przy ul. Wojska Polskiego 3 – Wojska Polskiego 1 i 1A	Remont elewacji z dociepleniem ściany szczytowej (docieplenie styropianem, wykonanie obróbki blacharskiej, wykonanie kolorystycznej wyprawy elewacyjnej).	36 815,57 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Kolejowa 26	Remont dachu oraz elewacji z dociepleniem ścian budynku mieszkalnego .	Całkowita wartość wykonanych prac – 444 070,00 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Wawelska 10	Remont dachu oraz elewacji z dociepleniem ścian budynku mieszkalnego.	Całkowita wartość wykonanych prac – 249 245,78 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Kościuszki 8	Remont elewacji budynku mieszkalno-usługowego.	Całkowita wartość wykonanych prac – 290 270,57 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Orzeszkowej 13	Remont elewacji frontowej budynku mieszkalno-usługowego.	Całkowita wartość wykonanych prac – 101 955,33 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Kościuszki 4	Wykonanie izolacji ściany frontowej oraz szczytowej.	Całkowita wartość wykonanych prac – 63 754,11 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Wojska Polskiego 24	Remont dachu.	Całkowita wartość wykonanych prac – 80 012,39 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Mickiewicza 33	Remont elewacji od strony podwórza z dociepleniem.	Całkowita wartość wykonanych prac – 62 201,17 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Mickiewicza 34	Remont elewacji od strony podwórza z dociepleniem.	Całkowita wartość wykonanych prac – 194 538,96 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Mickiewicza 24/Orzeszkowej 2	Inwestycja centralnego ogrzewania.	Całkowita wartość prac - 121 902,20 zł
Budynek mieszkalny przy ul. 3-go Maja 7	Inwestycja centralnego ogrzewania.	Całkowita wartość prac - 85 000,00 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Chopina 23	Inwestycja centralnego ogrzewania.	Całkowita wartość prac - 86 926,00 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Kościuszki 18	Remont pokrycia dachowego południowej połaci dachu budynku głównego, remont klatek schodowych –	Całkowita wartość wykonanych prac – 190 656,15 zł

Obiekt	Zakres prac	Koszt
	2 szt., docieplenie stropu poddasza nieużytkowego budynku.	
Budynek mieszkalny przy ul. Gdańska 2	Remont klatek schodowych – 2 szt.	Całkowita wartość wykonanych prac – 121 157,86 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Mickiewicza 18	Remont schodów i podestów na I klatce schodowej.	Całkowita wartość wykonanych prac – 32 000,00 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Słowackiego 30a	Remont wraz z dociepleniem elewacji budynku mieszkalnego.	Całkowita wartość wykonanych prac – 193 720,12 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Wojska Polskiego 5	Remont dachu.	Całkowita wartość wykonanych prac – 132 024,78 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Wawelska 12	Remont dachu i kominów.	Całkowita wartość wykonanych prac – 178 143,06 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Wojska Polskiego 33	Remont klatki schodowej.	Całkowita wartość wykonanych prac – 47 526,02 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Armii Krajowej 20	Wymiana drzwi drewnianych do klatek schodowych.	Całkowita wartość wykonanych prac – 32 400,00 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Mickiewicza 22	Remont papowego pokrycia dachowego oraz kominów.	Całkowita wartość wykonanych prac – 36 000,00 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Wojska Polskiego 9	Remont elewacji wraz z dociepleniem ścian budynku.	Całkowita wartość wykonanych prac – 129 998,62 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Chopina 9A	Remont papowego pokrycia dachowego oraz kominów.	Całkowita wartość wykonanych prac – 18 800,00 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Chopina 9	Wymiana drzwi wejściowych z naświetlem od strony ulicy do głównej klatki schodowej budynku – 1 szt.	Całkowita wartość wykonanych prac – 12 420,00 zł
Budynek mieszkalny przy ul. Orzeszkowej 16	Inwestycja centralnego ogrzewania.	Całkowita wartość prac - 105 001,94 zł., z tego: - środki pochodzące z kredytu ; - środki Gminy Miasta Elk - 105 001,94 zł.
Budynek mieszkalny przy ul. Orzeszkowej 18	Inwestycja centralnego ogrzewania.	Całkowita wartość prac - 115 001,64 zł

Źródło: Dane pozyskane z Wydziału Mienia Komunalnego Urzędu Miasta Elk, „Administrator” Sp. z o.o.

Według danych pozyskanych z Wydziału Mienia Komunalnego Urzędu Miasta Elku w 2021 roku w strefie ochrony konserwatorskiej w śródmieściu posadzono cztery lipy drobnolistne w Parku Solidarności. W 2022 roku posadzono 17 drzew w strefie ochrony konserwatorskiej. Dodatkowo wykonano prace porządkowo- pielęgnacyjne na cmentarzach i grobach wojennych. W 2021 roku na kwotę 23 970,02 zł z czego 15 000,00 zł pochodziło z dofinansowania z budżetu Wojewody Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie. W 2022 roku również wykonano prace porządkowo – pielęgnacyjne na kwotę 23 000,00 zł. W tym przypadku dofinansowanie z budżetu Wojewody województwa warmińsko-mazurskiego również opiewało na kwotę 15 000,00 zł.

I.8. Prowadzenie monitoringu możliwości pozyskiwania ze wewnętrznych środków finansowych, w tym również z różnych programów i inicjatyw europejskich, przeznaczonych na działania związane z ochroną dziedzictwa kulturowego

Monitoring możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na działania związane z ochroną dziedzictwa kulturowego prowadzony jest na bieżąco przez cały rok z uwzględnieniem różnych źródeł, m.in. RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Mechanizmu Norweskiego i Mechanizmu Finansowego EOG.

Elckie Centrum Kultury w latach 2019-2020 pozyskało fundusze z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na dofinansowanie projektów związanych z zakupem wyposażenia na potrzeby działalności kulturalnej ECK oraz z Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej w ramach Programu Rozwoju kin na poprawę warunków funkcjonowania Kina ECK.

W Elckim Centrum Kultury w latach 2021-2022 były organizowane wydarzenia kulturalne i zadania związane z szerzeniem dziedzictwa kulturowego, tradycji: wystawa zdjęć przedwojennego Elku, wystawy projektów tkaniny mazurskiej, spektakl teatru Delikates działalność Mazurskiego Zespół Pieśni i Tańca „Elk”.

Muzeum Historyczne w Elku - 2022 rok

MHE w ramach programu: Ochrona zabytków 2023 złożyło wniosek o dofinansowanie projektu pt.: „Elk, kolejowy budynek mieszkalno-magazynowy przy ul. Wąski Tor (1912 r.): remont wnętrza części drewnianej oraz całości elewacji zewnętrznej, piwnicy i dachu”. Przedmiotem projektu będzie zachowanie materialnego dziedzictwa kulturowego, jakim jest zabytkowy kolejowy budynek mieszkalno-magazynowy, poprzez remont wnętrza drewnianej części budynku, oraz odnowienie całości elewacji i dachu oraz remont piwnicy. Efektem prac będzie zachowanie i utrwalenie cennej substancji budynku oraz zabezpieczenie jej poprzez zapobieżenie ponownemu pogorszeniu stanu obiektu dzięki wyeliminowaniu problemu z nawracającym zawilgoceniem elementów budynku.

Zostanie wykonana izolacja cieplna i przeciwwilgociowa, wymiana orywnowania w celu zapewnienia właściwego odpływu wody deszczowej z dachu. Adaptacja nie zakłada ingerencji w historyczną bryłę budynku oraz integralność techniczną i estetyczną elewacji. Ponadto, w celu przywrócenia historycznego wyglądu budynku zostaną zlikwidowane wtórnie dobudowane w II poł. XX w. elementy jak np. dodatkowe wejście do piwnicy od zewnątrz oraz wymienione poszycie dachu (z blachy na dachówkę ceramiczną).Wartość projektu: 670 000,00 zł. Instytucja zarządzająca: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Departament Ochrony Zabytków.

Wniosek złożony został w listopadzie 2022 roku, rozstrzygnięcie nastąpi w lutym/marcu 2023 roku.

Program: Ochrona zabytków archeologicznych

W listopadzie 2022 r. do Narodowego Instytutu Dziedzictwa Programu Ochrony zabytków archeologicznych, został złożony przez MHE projekt pt. „Skarb monet z XVII w. z Elku - konserwacja, analizy i wydanie książki”. Celem realizacji zadania jest monograficzne opracowanie skarbu monet z XVII w. z Elku, woj. warmińsko-mazurskie. Zespół odkryty w 2020 r. liczy niemal 700 egzemplarzy, zróżnicowanych pod względem pochodzenia oraz nominałów. Zostaną one poddane konserwacji oraz interdyscyplinarnym analizom, w tym m.in. numizmatycznej i składu pierwiastkowego.

Wyniki analiz przyczynią się do rozwoju studiów nad nowożytnym obiegiem pieniężnym Prus Książęcych oraz produkcją menniczą prowadzoną przez Szwedów w XVII w. w Inflantach. Wartość projektu została określona na 120 090,00 zł (wkład własny: 20%). Zadanie zaplanowane na 2 lata (2023-2024). Rozstrzygnięcie ogłoszonego konkursu odbędzie się na przełomie miesiąca luty/marzec 2023.

Muzeum Historyczne w Elku otrzymało również dofinansowanie projektu „Modernizacja oraz wyposażenie zabytkowego budynku lokomotywowni dla potrzeb Muzeum Historycznego w Elku etap II B”. Wartość projektu wyniosła 1 188 032,78 zł, z czego kwota dofinansowania z UE wyniosła 983 098,28 zł.

Miejska Biblioteka Publiczna złożyła w 2020 r. do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu „KULTURA” współfinansowanego z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014 – 2021 wniosek o dofinansowanie projektu „Przebudowa Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Zofii Nasierowskiej w Elku na potrzeby organizacji szkoleń zawodowych dla bibliotekarzy oraz rozszerzenia oferty kulturalnej oraz edukacyjnej” (projekt nie uzyskał dofinansowania).

Wydział Strategii i Rozwoju Urzędu Miasta Elku

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko - Mazurskiego na lata 2014 – 2020 Gmina Miasto Elku pozyskało dofinansowanie z UE na realizację projektu w kwocie 2 124 598,91 zł na renowację i remont zabytkowej dawnej hali sportowej przy ul. Armii Krajowej 16. Jest to miejsce organizacji wydarzeń społecznych, kulturalnych, sportowych oraz spotkań młodzieży i seniorów. W budynku powstała m.in. sala główna ze sceną, salki konferencyjne na antresoli. Pojawiła się nowa elewacja, pokrycie dachowe oraz okna i drzwi. Całkowita wartość projektu wyniosła 2 989 518,57zł. Zarządzanie odnowionym budynkiem zostało powierzone instytucji kultury Elckiemu Centrum Kultury.

W 2021 roku w ramach **Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2014-2020**, został złożony i zrealizowany projekt pn. „Rewitalizacja elckich podwórek – II etap” dotyczył rewitalizacji 2 podwórek położonych w obszarze śródmieście-centrum, przy ul. Chopina 14-16 oraz przy ul. Wawelskiej 22. Zakres inwestycji obejmował wykonanie dróg dojazdowych do istniejących garaży, ciągów pieszych i pieszo jezdnych, parkingów, wiat, wykonanie przyłączy kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego robót teletechnicznych. Dokonano nasadzeń zieleni, montażu małej architektury. Całkowita wartość projektu

1 178 084,68 zł. Dofinansowanie na realizację projektu wyniosło 869 008,11 zł.

Zadania z priorytetu I zostały zrealizowane w 75%. Zadanie 1.2 i 1.3 musiały zostać odłożone w czasie, ze względu na czynniki zewnętrzne na które Urząd Miasta nie ma wpływu.

Priorytet II – Praktyczne wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego dla wykreowania produktu turystycznego

II.1. Oznakowanie obiektów wpisanych do rejestru zabytków tarczą „Zabytek chroniony prawem”

Zgodnie z zapisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w art. 12, właściciel zabytku może umieścić na nim znak informujący, iż dany obiekt jest zabytkiem wpisany do Rejestru Zabytków, prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Z informacji uzyskanych ze Starostwa Powiatowego wynika, że właściciele zabytków nie oznakowują obiektów, które są ich własnością.

W latach 2019-2022 nie umieszczono nowych tablic na zidentyfikowanych zabytkach. Według informacji pozyskanych ze Starostwa Powiatowego w Elku, właściciele zabytków niechętnie znakują budynki ze względu na dodatkowe obciążenia finansowe z tym związane.

Część elckich zabytków, ujętych w rejestrze wojewódzkim, oznakowanych jest tablicami zawierającymi informacje w języku polskim o ich historii m.in.: Elcka Kolej Wąskotorowa, Katedra p.w. św. Wojciecha, Kościół p.w. Najświętszego Serca Jezusowego, Park Solidarności, Kamienice przy ul. Armii Krajowej 10 i 20 oraz Piłsudskiego 2, Wyższe Seminarium Duchowne, Wieża ciśnień, Cmentarz komunalny i wojskowy przy ul. Cmentarnej, Cmentarze wojenne z I wojny światowej przy ul. 11 Listopada i ul. Kajki, Cmentarz rzymsko-katolicki przy ul. Pięknej.

II.2. Kontynuowanie w tworzeniu i znakowaniu tras turystycznych i ciągów spacerowych umożliwiających wędrowanie pozwalające na zapoznanie się z walorami przyrodniczymi i kulturowymi miasta.

W Elku, zostały wyznaczone trasy turystyczne obejmujące obiekty zabytkowe, wpisane do rejestru zabytków:

1. Szlak rowerowy „Morenowe Wzgórza”;
2. Szlak rowerowy „Wokół Jeziora Selmęt Wielki”;
3. Szlak rowerowy „Tatarskim szlakiem”;
4. Szlak drogowy „Szlak Frontu Wschodniego I Wojny Światowej”;
5. Trasa Elckiej Kolei Wąskotorowej Elk-Sypitki-Elk;
6. Ścieżka dydaktyczno-turystyczna „Śladami przeszłości Elku”;
7. Szlak spacerowy Białej Lili – miasto Elk.

Przebieg trasy szlaku: Dworzec Elckiej Kolei Wąskotorowej – ul. Armii Krajowej – Park Solidarności – ul. Chopina – ul. T. Kościuszki – ul. Wojska Polskiego – ul. Zamkowa – ul. Pułaskiego – ul. 11 Listopada.

Centrum Edukacji Ekologicznej również zajmuje się organizacją spacerów, w trakcie których można zapoznać się z turystyczną historią naszego miasta, m.in. gdzie powstała pierwsza restauracja, gdzie nocowali najznamienitsi goście odwiedzający miasto. Przewodnicy oprowadzą

grupy po najważniejszych zabytkach Elku m. in. Wieża Ciśnień, ruiny Zamku Krzyżackiego, Kolej Wąskotorowa, Park Solidarności, Most na ul. Zamkowej. Spacerory organizowane są przez cały rok.

Urząd Miasta umieścił dwie tablice turystyczno-informacyjne zlokalizowane przy Parku Linowym w Elku oraz w okolicy Dworca PKP. Na tablicach znajdują się obiekty oraz atrakcje istotne dla turystów. Szczegółowe opisy atrakcji można znaleźć na stronie www.elk.pl w zakładce Turystyka.

W Muzeum Historycznym w Elku organizowane są ścieżki edukacyjne pt.: „Co kryje stara lokomotywnia?” Ścieżka jest interaktywna i daje możliwość zapoznania się uczestnika z wnętrzem zabytkowej lokomotywni. Dodatkowo systematycznie MHE organizuje ścieżki edukacyjne po wystawach malarstwa, plakatów, eksponatów itp.

Zadania II.3. „Wykorzystanie obiektów zabytkowych w tworzenie produktów turystycznych lub obsługę ruchu turystycznego” oraz zadanie II.5. „Utworzenie ścieżki turystycznej związanej z zabytkami”, zostały zrealizowane w pewnym zakresie. Zadania w tym priorytecie pokrywają się z działaniami opisanymi w Priorytecie III. Informacje o tworzeniu produktów turystycznych i ścieżek turystycznych, edukacyjnych opisane są w priorytecie III.

Zadanie II.4. Ogłoszenie konkursu na regionalne danie nie zostało zrealizowane ze względu na brak zainteresowania konkursem przez branżę turystyczno- gastronomiczną.

Zadania z priorytetu II zostały zrealizowane w 80%. Jedno zadanie nie zostało zrealizowane.

Priorytet III – Popularyzacja i edukacja w zakresie ochrony i opieki nad dziedzictwem kulturowym

III.1. Wprowadzenie do gazety miejskiej – Wieści z Ratusza, dodatku dotyczącego dziedzictwa kulturalnego miasta

Decyzją Rady Miasta Elku, została podjęta uchwała, w której nastąpiła rezygnacja z finansowania z budżetu miasta lokalnej gazety. Ostatni numer gazety został wydany w grudniu 2018r. GPOnZ został planowany na lata 2019-2022. Promowanie dziedzictwa kulturowego oraz opisy istniejących zabytków miasta jest co roku opisywane w wydawanym folderze miasta Elku. Folder jest rozdystrybuowany w regionalnych punktach informacji turystycznej w kilku językach. Folder jest przygotowywany przez Wydział Promocji, Sportu i Kultury Urzędu Miasta Elku.

III.2. Stworzenie produktu turystycznego/promocyjnego/reklamowego z zabytkiem

W 2019 r. **Wydział Promocji, Sportu i Kultury stworzył puzzle**, na których w scenerii zimowej są zaprezentowane zdjęcia różnych miejsc z terenu miasta m.in. fragment zabytkowego mostu na Jeziorze Elkim. Z kolei w 2020 r. ukazały się puzzle „wiosna”, na których widnieją m.in. wieża ciśnień czy Park Solidarności.

W ramach projektu „Transgraniczny obszar turystyczny w mieście Elk i Kowno” realizowanego z Programu INTERREG V-A Litwa 2014-2020 powstała aplikacja mobilna promująca obiekty turystyczne miast Elku i Kowna. W aplikacji znajdują się zdjęcia z opisami najważniejszych obiektów turystycznych w Elku na Mazurach (Polska) i Kownie (Litwa). Dodatkowo dostępne są audioprzewodniki i narysowane mapy turystyczne, dzięki którym można

łatwo znaleźć lokalizację wybranych atrakcji sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych lub historycznych.

W latach 2021-2022 dodatkowo **Muzeum Historyczne w Elku** stworzyło szereg różnorodnych inicjatyw:

1. Wystawa „Skarb z ulicy Głównej” (prezentacja siedemnastowiecznych monet z tzw. skarbu elckiego) + wirtualna wystawa na stronie MHE / 2021;
2. „Elk po kolei. Spacer przez historię miasta” – bezpłatne, tematyczne zwiedzanie miasta (w tym elckich zabytków) z przewodnikami MHE / 2021 i 2022;
3. „Pociąg do Kultury” – wznowienie specjalnych, dodatkowych przejazdów zabytkową kolejką wąskotorową połączonych z koncertami w Sypitkach / 2021 i 2022 (pierwsze takie przejazdy były w 2019, w 2020 nie odbyły się);
4. Powrót odrestaurowanej, zabytkowej, dziewiętnastowiecznej karety do MHE – udostępnienie jej dla zwiedzających / 2021;
5. Prezentacja zabytkowego hydrantu przekazanego przez PWiK Elk / 2022;
6. Historia elckiego zamku (3 części) – film edukacyjny na kanale YouTube MHE / 2022;
7. Ścieżka edukacyjna „Co kryje stara lokomotywnia?” znajdująca się w zmodernizowanym zabytkowym budynku lokomotywni EKW – zwiedzanie z przewodnikiem MHE dla grup zorganizowanych i osób indywidualnych / 2022;
8. W ramach 10-lecia MHE wydano serię okolicznościowych znaczków i kartek pocztowych, na których znajdują się: siedziba Muzeum w dawnym budynku dworca EKW, monety ze skarbu elckiego oraz zabytkowy parowóz Px48-1752 ze zbiorów MHE / 2022.

III.3 Popularyzacja informacji o godzinach otwarcia wieży ciśnień – Muzeum Kropli Wody

Informacje dotyczące Muzeum Kropli Wody, historii, godzinach otwarcia zamieszczone są na stronach Urzędu Miasta www.turystyka.elk.pl.

III.4. Stworzenie wydarzenia pod nazwą Spacer po elckich kamienicach, w ścisłej współpracy z właścicielami obiektów

Wydarzenie nie zostało zrealizowane, wymaga nakładów pracy wykraczających poza obowiązki pracowników Urzędu, innych instytucji. Rekomenduje się weryfikację danego zadania bądź wyznaczenie osoby odpowiedzialnej np. w zasobach spółki Administrator Sp. z o.o.

III.5. Cykliczne zwiedzanie miasta z przewodnikiem (w ramach wolontariatu)

W 2020 roku w okresie wakacyjnym, odbywały się cykliczne bezpłatne spacer po Elku z przewodnikiem. Organizatorem spotkań była Fundacja Wsparcia Nauki i Biznesu.

W latach 2021-2022 odbyły się 3 spotkania z przewodnikiem Muzeum Historycznego Elku. Tematem przewodnim był „Elk po kolei. Spacer przez historię miasta”.

Dodatkowo, Fundacja Wsparcia Nauki i Biznesu oraz Mazurski Uniwersytet Ludowy zaprosili mieszkańców Elku i turystów na bezpłatne zwiedzanie miasta z przewodnikiem. Spotkania odbywały się w miesiącach lipiec-sierpień 2021 r.

III.6. Rozwinięcie oferty Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej we współpracy z Urzędem Miasta

Na stronie **Centrum Informacji Turystyczno-Kulturalnej** www.turystyka.elk.pl istnieje tzw. vademecum turysty. Informacje na tej stronie są systematycznie aktualizowane.

III.7. Stworzenie publikacji związanej z zabytkami, kulturą i turystyką

W okresie objętym sprawozdaniem **Muzeum Historyczne w Ełku** wydało:

- grę miejską „Zabytki w zgiEłku historii” to propozycja Muzeum Historycznego na sezon letni 2020 zarówno dla młodszych, jak i tych starszych mieszkańców miasta oraz turystów odwiedzających Ełk wraz z dziećmi;
- folder promocyjny Ełckiej Kolei Wąskotorowej;
- „Ełk po kolei. Podróż przez historię miasta” - książka jest katalogiem wystawy prezentowanej w Muzeum Historycznym w Ełku od czerwca do października 2019 r. Wydanie trzyjęzyczne (polski, niemiecki i angielski), nakład 500 egz. Publikacja jest dostępna jako ebook oraz audiobook (nakład 1000 egz.);
- „Ełk. Herby i przywileje”(Bibliotheca Lyncensis, t.1) - tom ten inicjuje nową serię publikacji Muzeum Historycznego w Ełku pod nazwą „Bibliotheca Lyncensis”, nakład 500 egz. Publikacja dostępna również jako ebook;
- „Ełk 1920. Plebiscyt na Mazurach” - książka jest katalogiem wystawy prezentowanej w Muzeum Historycznym w Ełku od lipca do listopada 2020 r. Wydanie trzyjęzyczne (polski, niemiecki, angielski), nakład 500 egzemplarzy. Publikacja jest dostępna również jako ebook;
- „Wojna i powojnie. Prace laureatów konkursu „Trudne czasy” 2014-2018”, nakład 200 egz.

Ełckie Centrum Kultury w ramach projektu „Przywrócić zapomniane – mazursko godka” wydało w 2019 r. „MAZURSKI FÉBEL albo MAZURSKÁ FIBLA, czyli ELEMENTARZ mowy mazurskiej” autorstwa Piotra Szatkowskiego, nakład 500 egz.

W latach 2021-2022 **Muzeum Historyczne** wydało:

1. Ełk 1920. Plebiscyt na Mazurach (katalog wystawy), Ełk2020 (W 2021 trafił do sprzedaży);
2. Skarb z ulicy Głównej (katalog wystawy), Ełk2021;
3. Przewodnik edukacyjny po wystawie „Skarb z ulicy Głównej”, Ełk, 2021;
4. Ełcki Przegląd Historyczny nr 2/2016-2019. Powojnie, Ełk2020 (W 2021 trafił do sprzedaży);
5. Siegfried Lenz. Spojrzenia (katalog wystawy)' Ełk 2021;
6. Folder EKW 2021;
7. Ełk. Przenikania. Twórczość Wandy Sadowskiej (katalog wystawy), Ełk 2022;
8. (Nie tylko) Ełk w malarstwie. Kobiecte introspekcje (katalog wystawy), Ełk2022;
9. Kolorowanka. Zabytki Ełku, Ełk 2022;
10. Ełczanie w PRL-u. (Nie)opowiedziane historie (katalog wystawy)' Ełk 2022;
11. Kalendarz Ełcki na rok 2022.

Elckie Centrum Kultury

1. „Niech unosi nas kolęda” – płyta CD z nagraniem jubileuszowego, 25. Koncertu Świątecznego w wykonaniu elckich artystów. Płyta została wydana w 2021 roku (Elckie Centrum Kultury).

III.8 Opracowanie cyklu szkoleń wraz z materiałem poglądowym skierowanego do przedstawicieli wspólnot mieszkaniowych mających na celu zaprezentowanie właściwych metod mających na celu zaprezentowanie właściwych metod rewaloryzacji i sposobów remontowania obiektów zabytkowych, także sprawnym ich zarządzaniem i możliwościami pozyskiwania funduszy

Informacje o możliwościach finansowania zabytkowych kamienic, przekazują raz w roku pracownicy spółki Administrator, na zebraniach wspólnot mieszkaniowych. Wówczas podejmowane są działania przygotowujące do złożenia dokumentów aplikacyjnych do kolejnego rozdania dotacji. Wspólnota podejmuje uchwały odnośnie tworzenia dokumentacji technicznej, pozwoleń od konserwatora itp.

III.9. Upublicznianie dobrych przykładów rewaloryzacji obiektów zabytkowych występujących na terenie miasta

Informacje o prowadzonych działaniach na obiektach zabytkowych, umieszczone są na stronie miasta Elku www.elk.pl oraz na stronie poświęconej rewitalizacji miasta Elku <https://www.rewitalizacja.elk.pl/>, <https://muzeum.elk.pl/naszeprojekty>.

III.10. Kontynuowanie promowania tematyki ochrony dziedzictwa do systemu edukacji przedszkolnej i szkolnej poprzez wspieranie i organizowanie zajęć na rzecz budowania więzi ze środowiskiem kulturowym miasta

Lata 2019-2020

W licznych wydarzeniach związanych z dziedzictwem kulturowym Elku brało udział ponad 6 tysięcy uczniów elckich szkół prowadzonych przez samorząd miejski. Przykładowe rodzaje wydarzeń:

- udział w zajęciach organizowanych przez Muzeum Historyczne w Elku;
- wycieczki do Muzeum Kropli Wody w wieży ciśnień w Elku;
- lekcje wychowawcze poświęcone wiedzy o mieście;
- realizacja tematów „Elk – moja mała Ojczyzna”, „Tydzień wiedzy o Elku”;
- historyczna gra miejska w ramach Tygodnia Patriotycznego, przeprowadzenie gry miejskiej po ważnych zabytkach miasta Elku; gra była połączeniem podchodów z biegiem na orientację po ważnych miejscach naszego miasta, przy każdym obiekcie uczniowie mieli do rozwiązania zadania związane z zabytkiem lub historią miasta;
- lekcje w szkołach nt. ochrony i opieki nad zabytkami;
- projekt edukacyjny z WOS klasy 8 nt. „Folder o Elku – Moja mała Ojczyzna”/ poszerzenie wiedzy uczniów o historii miasta Elku, ważnym miejscach;
- zajęcia edukacyjne - „O historii mojego miasta i herbie elckim” - poznanie legendy o założeniu miasta oraz historii powstania Elku, omówienie elementów herbu Elku, poznanie w odniesieniu do herbu Elku, poznanie zabytków naszego miasta oraz ich historii, rozwiązywanie zagadek, łamigłówek utrwalających nabytą wiedzę;

- szkolne festiwale piosenki i pieśni patriotycznej, konkursy historyczne, plastyczne i literackie, czytanie i omawianie regionalnych legend, podań i baśni itp.

Muzeum Historyczne w Elku również organizuje zajęcia dla szkół, lekcje i warsztaty muzealne, ferie czy też konkursy. Oferta edukacyjna aktualizowana jest co roku. Niestety w związku z trwającą od marca 2020 r. pandemią COVID-19 Muzeum Historyczne musiało ograniczyć swoją działalność, co przełożyło się na zmniejszenie oferty kulturalnej, edukacyjnej i turystycznej. Część zajęć odbywała się w formie on-line.

W latach 2019-2020 MHE przeprowadziło 319 zajęć edukacyjnych w formie stacjonarnej, w których uczestniczyło ponad 5 tys. dzieci i młodzieży. Dodatkowo w 2020 r. Muzeum zrealizowało 10 spotkań w formule on-line, które na żywo obejrzało 238 osób.

W latach 2019-2020 samorząd miejski wsparł finansowo 67 projektów zrealizowanych przez środowiska lokalne, których celem było promowanie dziedzictwa kulturowego Elku (2019 r. – 45 projektów, 2020 r. – 22 projekty). Łączna kwota dofinansowania z budżetu miasta wyniosła ok. 250 tys. zł.

Przykładowe inicjatywy:

- Dni Kultury Polskiej na Laudzie i Żmudzi;
- Elckie Koncerty Muzyki Organowej i Kameralnej 2019 i 2020;
- organizacja wycieczek kulturoznawczych Towarzystwa Miłośników Elku;
- "Zabytkowo i klockowo! - Zamek w Elku" - warsztaty zabytkowej architektury miasta Elku dla dzieci;
- wydawanie czasopisma społeczno - kulturalnego „EŁK I MY”;
- XXIV i XXV (edycja jubileuszowa) Wojewódzki Konkurs Recytatorski Poezji Krzysztofa Kamila Baczyńskiego;
- Small libraries for everybody in Elk - Małe biblioteki w Elku dla każdego;
- Wirtualny spacer po zabytkowym kościele Najświętszego Serca Jezusowego w Elku wraz z koncertem "AVE MARIA W MUZYCE".

Lata 2021-2022

Liczba działań podjętych przez placówki oświatowe prowadzone przez miasto, mających na celu propagowanie wśród dzieci i młodzieży wiedzy oraz poszanowania dla dziedzictwa kulturowego miasta.

Elckie szkoły i przedszkola kładą bardzo duży nacisk na uczestniczenie dzieci i młodzieży w inicjatywach pogłębiających ich wiedzę na temat dziedzictwa, tożsamości. Dzieci i młodzież uczestniczą w licznych wydarzeniach przez cały rok.

Wśród wydarzeń można wyróżnić:

1. Zajęcia w instytucjach takich jak Muzeum Historyczne w Elku, Elckie Centrum Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna w Elku;
2. Zajęcia dotyczące zabytków, zwyczajów bożonarodzeniowych, wielkanocnych, andrzejkowych, strojów regionalnych (realizacja międzynarodowego programu „Piękna Nasza Polska Cała”);
3. Uczestniczenie i organizacje konkursów plastycznych, recytatorskich, wokalnych;
4. Spacer, wycieczki „po zabytkach” miejskich;
5. Uczestniczenie dzieci i młodzieży w uroczystościach miejskich historycznych, patriotycznych;

6. Uczestniczenie w warsztatach teatralnych, nagrywanie audycji dotyczących wiedzy na temat miasta Ełk;
7. Uczestniczenie w konkursach piosenki patriotycznej;
8. Uczestniczenie w wystawach historycznych, działaniach upamiętniających wydarzenia, ważne postaci.

Poniżej przykłady zrealizowanych działań podnoszące świadomość tożsamości kulturowej, patriotycznej i dziedzictwa wśród dzieci i młodzieży:

udział w uroczystościach miejskich w miejscach pamięci: Rocznica wybuchu II wojny;

Odzyskanie Niepodległości, Konstytucji 3 Maja, Żołnierzy Wyklętych;

- zajęcia dotyczące zabytków;
- zajęcia w Muzeum Historycznym – zapoznanie dzieci z historią Ełku, dziejami Mazur przedmiotami użytkowymi, elementami wyposażenia wnętrz związane z historią Ełku i Mazur; przedmiotami uzyskanymi w trakcie badań archeologicznych, prowadzonych na terenie Mazur; sztuką ludową, sprzętami gospodarskimi i elementami wyposażenia wnętrz występującymi na wsi mazurskiej; rysunki i grafikę, przedmioty rzemiosła artystycznego; numizmaty;
- udział w między przedszkolnym konkursie plastycznym organizowanym przez MP Świątełko - "Najciekawsze miejsca w moim mieście";
- zajęcia w Ełkim Centrum Kultury – zwiedzanie wystaw w Galerii „Ślad”, udział w warsztatach teatralnych, poznanie historii zespołu Pieśni I Tańca, udział w edukacji filmowej „ Nowe Horyzonty”, udział w konkursie - Festiwal Piosenki i Pieśni Patriotycznej;
- udział w konkursach plastycznym- recytatorsko-wokalnym - w ECK-w ramach obchodów XXI Dnia Papieskiego- „Nie lękajcie się”; plastycznym XII edycja pt. „Jesienne Barwy Ełku”;
- zajęcia edukacyjne, Miejskiej Bibliotece Publicznej, Centrum Edukacji Ekologicznej, w Muzeum Historycznym - Muzealnicy czytają dzieciom”-wysłuchanie prezentacji bajki mazurskiej pt. ” Córka czarownicy i siostra Króla” wg wierzeń mazurskich czytanej przez pracownika muzeum (nagranie na YT; poznanie naszego regionu i najbliższego otoczenia, przybliżenie dzieciom tradycji i obrzędów regionu mazurskiego;
- nagranie materiału do audycji „Ahoj kapitanie-kierunek przedszkole” Radia Bayer FM, wyemitowanego na antenie w dniu 12.11.2021r.-„Nasza Ojczyzna”; promocja Ełku, prezentacja autorskiego wiersza nauczycielki pt. ”Moje piękne miasto”; pytania kierowane do dzieci dotyczące wiedzy o Ełku;
- udział dzieci w uroczystości i festynie zorganizowanym przy Urzędzie Miasta Ełku- odśpiewanie Hymnu Polski uroczyste przyjęcie z rąk Pana Prezydenta miasta flag Polski i Ełku; udział w zabawach zorganizowanych dzieciom min. wspólne tworzenie flagi w Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej oraz Flagi Miasta Ełku;
- w Muzeum Historycznym w Ełku- zajęcia edukacyjne- „Dzieckiem być. W co się bawiły mazurskie dzieci"-zapoznanie z wyglądem zabawek dla dzieci i rodzajami zabaw sprzed II wojny światowej, przybliżenie dzieciom wiedzy na temat sposobów spędzania czasu przez mazurskie dzieci na początku XX wieku;
- pobyt w zabytkowym obiekcie - w Szkole Artystycznej - Szkole Muzycznej - w Dniu Otwartym Szkoły-udział w koncercie rekrutacyjnym, prezentacja instrumentów, wysłuchanie piosenki o szkole muzycznej w wykonaniu jej uczniów; poznanie budowy

różnych instrumentów, wskazywanie różnic między nimi, słuchanie granych utworów; wystawa instrumentów;

- udział w konkursie plastycznym „Elk widziany oczami dziecka”-otwórzmy małe serca i umysły na naszą małą ojczyznę-nasz kraj ojczysty” zorganizowany przez Miejskie Przedszkole „Słoneczna Ósemka”;
- w ramach realizacji tematów kompleksowych np. „Moja miejscowość – mój region”; „Mój dom” "Elk-moje miasto” w tym: zabawy dydaktyczne, rozmowy na podstawie własnych doświadczeń;
- w stałym „kąciku zainteresowań” dotyczącym naszego miasta: oglądanie zdjęć/albumów, pocztówek, układanie puzzli (z widokiem na most na Jeziorze Elk, „Elk latem-cztery pory roku”); gry w którym poznają atrakcje miasta (obiekty kulturalne i zabytkowe miejsca; karty do kolorowania - „Elk kredką malowany”);
- udział w akcji MEiN „Szkoła pamięta”-zorganizowano edukacyjne działania upamiętniające ważne postaci, wydarzenia, działania m.in. - uporządkowanie i odwiedzenie grobów osób zasłużonych i cenionych w naszej społeczności-na cmentarzu komunalnym- (odwiedzenie grobów zapalenie zniczy na grobach Nieznanych Żołnierzy, Bohaterom poległych w walkach o wolność Polski (świątełek pamięci), odwiedzenie lokalnych miejsc pamięci i poznanie ich historii; zapalenie zniczy w miejscach związanych z ważnymi wydarzeniami historii lokalnej;-pomniki i obeliska; wspomnienie tych, którzy zapisali się w historii lokalnej,
- zwrócenie uwagi na potrzebę pielęgnowania pamięci o bohaterach naszej wolności, związanych z historią miejsca, regionu, społeczności;

Udział delegacji-przedstawicieli społeczności przedszkolnej w uroczystościach patriotycznych organizowanych na terenie miasta z okazji obchodów rocznicowych -złożenie wiązanki kwiatów w miejscach pamięci w rocznicę:

- wybuchu II wojny światowej -pod kamieniem pamiątkowym- Bohaterskim Żołnierzom Września;
- agresji ZSRR na Polskę-pod kamieniem pamiątkowym Ofiarom i Smoleńska 2010;
- odzyskania Niepodległości przez Polskę-pod pomnikiem Józefa Piłsudskiego;
- Dnia Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej pod kamieniem pamiątkowym Ofiarom i Smoleńska 2010;
- uchwalenia Konstytucji-3 Maja pod pomnikiem Józefa Piłsudskiego;
- Wybuchu Powstania Warszawskiego pod pomnikiem Poległym za wolną i niezawisłą Polskę;
- Bitwy Warszawskiej i Święta Wojska Polskiego- Cudu nad Wisłą-pod pomnikiem Józefa Piłsudskiego, pod pomnikiem w hołdzie poległym Polakom za wiarę i ojczyznę.
- „Z historii Elku” – prezentacja multimedialna przedstawiona przez historyka pana Jacka Rutkowskiego nauczyciela – konsultanta WODM w Olsztynie filia w Olecku. Ukazanie dzieciom zależności między wydarzeniami z przeszłością a sytuacja współczesną;
- „Zabytki naszego miasta” wycieczka z przewodnikiem, dyrektorem Muzeum Historycznego w Elku dr Rafałem Żytnieć. Zapoznanie wychowanków z historią miasta, jego dawnymi mieszkańcami i tradycjami.

Poniżej przykłady zrealizowanych działań podnoszące świadomość tożsamości kulturowej, patriotycznej i dziedzictwa wśród dzieci i młodzieży:

- udział w uroczystościach miejskich w miejscach pamięci: Rocznica wybuchu II wojny;
- odzyskanie Niepodległości, Konstytucji 3 maja, Żołnierzy wyklętych;

- zajęcia dotyczące zabytków;
- zajęcia w Muzeum Historycznym – zapoznanie dzieci z historią Ełku, dziejami Mazur przedmiotami użytkowymi, elementami wyposażenia wnętrz związane z historią Ełku i Mazur; przedmiotami uzyskanymi w trakcie badań archeologicznych, prowadzonych na terenie Mazur; sztuką ludową, sprzętami gospodarskimi i elementami wyposażenia wnętrz występującymi na wsi mazurskiej; rysunki i grafikę, przedmioty rzemiosła artystycznego; numizmaty;
- udział w między przedszkolnym konkursie plastycznym organizowanym przez MP Świątełko - "Najciekawsze miejsca w moim mieście";
- zajęcia w Ełkim Centrum Kultury – zwiedzanie wystaw w Galerii „Ślad”, udział w warsztatach teatralnych, poznanie historii zespołu Pieśni I Tańca, udział w edukacji filmowej „ Nowe Horyzonty”, udział w konkursie - Festiwal Piosenki i Pieśni Patriotycznej;
- udział w konkursach plastycznym- recytatorsko-wokalnym - w ECK-w ramach obchodów XXI Dnia Papieskiego- „Nie lękajcie się”; plastycznym XII edycja pt. „Jesienne Barwy Ełku”;
- zajęcia edukacyjne, Miejskiej Biblioteki Publicznej, Centrum Edukacji Ekologicznej, w Muzeum Historycznym - Muzealnicy czytają dzieciom”-wysłuchanie prezentacji bajki mazurskiej pt. ” Córka czarownicy i siostra Króla” wg wierzeń mazurskich czytanej przez pracownika muzeum (nagranie na YT; poznanie naszego regionu i najbliższego otoczenia, przybliżenie dzieciom tradycji i obrzędów regionu mazurskiego;
- nagranie materiału do audycji „Ahoj kapitanie-kierunek przedszkole” Radia Bayer FM, wyemitowanego na antenie w dniu 12.11.2021r.-„Nasza Ojczyzna”; promocja Ełku, prezentacja autorskiego wiersza nauczycielki pt. ”Moje piękne miasto”; pytania kierowane do dzieci dotyczące wiedzy o Ełku;
- udział dzieci w uroczystości i festynie zorganizowanym przy Urzędzie Miasta Ełku- odśpiewanie Hymnu Polski uroczyste przyjęcie z rąk Pana Prezydenta miasta flag Polski i Ełku; udział w zabawach zorganizowanych dzieciom min. wspólne tworzenie flagi w Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej oraz Flagi Miasta Ełku;
- w Muzeum Historycznym w Ełku- zajęcia edukacyjne- „Dzieckiem być. W co się bawiły mazurskie dzieci"-zapoznanie z wyglądem zabawek dla dzieci i rodzajami zabaw sprzed II wojny światowej, przybliżenie dzieciom wiedzy na temat sposobów spędzania czasu przez mazurskie dzieci na początku XX wieku;
- pobyt w zabytkowym obiekcie - w Szkole Artystycznej - Szkole Muzycznej - w Dniu Otwartym Szkoły-udział w koncercie rekrutacyjnym, prezentacja instrumentów, wysłuchanie piosenki o szkole muzycznej w wykonaniu jej uczniów; poznanie budowy różnych instrumentów, wskazywanie różnic między nimi, słuchanie granych utworów; wystawa instrumentów;
- udział w konkursie plastycznym „Ełk widziany oczami dziecka”-otwórzmy małe serca i umysły na naszą małą ojczyznę-nasz kraj ojczysty” zorganizowany przez Miejskie Przedszkole „Słoneczna Ósemka”;
- w ramach realizacji tematów kompleksowych np. „Moja miejscowość – mój region”; „Mój dom” "Ełk-moje miasto” w tym: zabawy dydaktyczne, rozmowy na podstawie własnych doświadczeń;
w stałym „kąciku zainteresowań” dotyczącym naszego miasta: oglądanie zdjęć/albumów, pocztówek, układanie puzzli (z widokiem na most na Jeziorze Ełk, „Ełk latem-cztery pory

roku”); gry w którym poznają atrakcje miasta (obiekty kulturalne i zabytkowe miejsca; karty do kolorowania - „Elk kredką malowany”);

Udział w akcji MEiN „Szkoła pamięta”-zorganizowano edukacyjne działania upamiętniające ważne postaci, wydarzenia, działania m.in.:

- uporządkowanie i odwiedzenie grobów osób zasłużonych i cenionych w naszej społeczności-na cmentarzu komunalnym;
- odwiedzenie grobów zapalenie zniczy na grobach Nieznanych Żołnierzy, Bohaterom poległych w walkach o wolność Polski (świątełek pamięci), odwiedzenie lokalnych miejsc pamięci i poznanie ich historii;
- zapalenie zniczy w miejscach związanych z ważnymi wydarzeniami historii lokalnej(-pomniki i obeliska);
- wspomnienie tych, którzy zapisali się w historii lokalnej, zwrócenie uwagi na potrzebę pielęgnowania pamięci o bohaterach naszej wolności, związanych z historią miejsca, regionu, społeczności.

Udział delegacji-przedstawicieli społeczności przedszkolnej w uroczystościach patriotycznych organizowanych na terenie miasta z okazji obchodów rocznicowych -złożenie wiązanek kwiatów w miejscach pamięci w rocznicę:

- wybuchu II wojny światowej -pod kamieniem pamiątkowym- Bohaterskim Żołnierzom Września;
- agresji ZSRR na Polskę-pod kamieniem pamiątkowym Ofiarom i Smoleńska 2010;
- odzyskania Niepodległości przez Polskę-pod pomnikiem Józefa Piłsudskiego;
- Dnia Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej pod kamieniem pamiątkowym Ofiarom i Smoleńska 2010;
- uchwalenia Konstytucji-3 Maja-pod pomnikiem Józefa Piłsudskiego;
- Wybuchu Powstania Warszawskiego pod pomnikiem Poległym za wolną i niezawisłą Polskę;
- Bitwy Warszawskiej i Święta Wojska Polskiego- Cudu nad Wisłą-pod pomnikiem Józefa Piłsudskiego, pod pomnikiem W hołdzie poległym Polakom za wiarę i ojczyznę.
- „Z historii Elku” – prezentacja multimedialna przedstawiona przez historyka pana Jacka Rutkowskiego nauczyciela – konsultanta WODM w Olsztynie filia w Olecku. Ukazanie dzieciom zależności między wydarzeniami z przeszłością a sytuacją współczesną;
- „Zabytki naszego miasta” wycieczka z przewodnikiem, dyrektorem Muzeum Historycznego w Elku dr Rafałem Żytyniec. Zapoznanie wychowanków z historią miasta, jego dawnymi mieszkańcami i tradycjami.

Realizacja zajęć dydaktycznych o tematyce patriotycznej w każdym roku:

- rozwijanie wiedzy na temat znanych Polaków, spotkania pod pomnikiem M. Kajki, Marszałka J. Piłsudskiego, 2021-2022;
- spotkania z ciekawymi ludźmi różnych zawodów pracującymi od lat w Elku.(5 spotkań 2021-2022);
- podczas spacerów po Elku oglądanie murali Jana Pawła II oraz 100 lat dla Niepodległej,
- podczas wyjść do Centrum Edukacji Ekologicznej podziwianie rzeźb wykonanych przez lokalnych artystów;
- propagowanie walorów miasta w Internecie w ramach realizacji projektu „Piękna Nasza Polska Cała” 2021-2022;

- wymiana kartek świątecznych i pocztówek z naszym miastem z Przedszkolem „Pod Słoneczkiem” w Węgrowie 2022r.,
- stworzenie kącików tematycznych w salach z zabytkami miasta Elk, wielkimi Polakami 2021-2022;
- zapoznanie dzieci z legendami o Elku, wykorzystanie kolorowanek i puzzli promocyjnych naszego miasta. 2021-2022.

Dodatkowe działania na rzecz ochrony i opieki nad zabytkami oraz szeroko rozumianego dziedzictwa kulturowego miasta organizowane przez szkoły i przedszkola.

1. Muzeum Kropli Wody” – wycieczka do elckiej Wieży Ciśnień. Zapoznanie ze strażackimi pompami, gąsiorami oraz urządzeniami przeciwpożarowymi z dawnych czasów. Obejrzenie galerii zdjęć dotyczących naszego miasta z przełomu XIX i XX wieku;
2. „Miejsca pamięci w mazurskich lasach” – spotkanie z leśnikiem. Przybliżenie dzieciom postaci Tadeusza Skalskiego i Mariana Sołtysiaka;
3. „Elk – moje miasto” – audycja radiowa w Radio Bayer Fm z udziałem dzieci i nauczycieli. Audycja dotyczyła tradycji, kultury i historii miasta Elku;
4. „Pamiętamy o tych, którzy polegli za Ojczyznę” – wycieczka na cmentarz komunalny w Elku, wzbudzenie szacunku do miejsc pamięci narodowej;
5. W ramach realizacji tematu kompleksowego „Elk moje miasto” wiosną 2022r posadzone zostały drzewka w ogrodzie przedszkolnym;
6. Wykonanie plakatów, prac plastycznych o tematyce „Zabytki Elku”;
7. Wystawa pokonkursowa „Elk – moje miasto”;
8. Lekcje na zajęciach do dyspozycji wychowawcy na temat Elku i najbliższego regionu.

W latach 2021-2022 odbyło się ok. 100 wydarzeń szerzenia dziedzictwa kulturowego z różnymi instytucjami, min. Muzeum Historycznym w Elku, Miejską Biblioteką Publiczną, Elckim Centrum Kultury W wydarzeniach tych wzięło udział ok 938 osób dzieci w wieku szkolnym, przedszkolnym.

Liczba wydarzeń skierowanych do mieszkańców dotyczących dziedzictwa kulturowego Elku zorganizowanych przez **Elckie Centrum Kultury**.

- 30.07-31.08.2021r. - „**Wspomnienia dawnego Elku**” - wystawa zdjęć przedwojennego Elku w Galerii Śład;
- 23.11.2021r. - Seans filmu „**Spuścizna**” - W sali kameralnej Elckiego Centrum Kultury odbył się seans filmu „Spuścizna”, po filmie widzowie i zaproszeni goście oraz twórcy filmu wzięli udział w dyskusji. Gośćmi specjalnymi byli Wanda Laddy (produkcja/muzyka), Andrzej Wojnach (scenariusz), Adam Błaszczok (reżyseria, scenariusz), Wiktor Marek Leyek - Pełnomocnikowi Marszałka ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych, którego historia rodzinna stała się przyczynkiem do filmu. Film to połączenie reportażu i filmu dokumentalnego, opowiada o dramatycznej historii Mazurów;
- 15.12.2021r. - „**Tkanina Mazurska**” - Wystawa projektów tkaniny mazurskiej autorstwa Ewy Karolskiej w ramach stypendium artystycznego Prezydenta Miasta Elku;
- 03.07.2022r. - „**Szeleszcząca trawa**” - Spektakl Teatru Delikates zrealizowany na podstawie opowiadania Siegfrieda Lenza „Wąskotorowa kolejka imienia Paula Poppa”

ze zbioru opowiadań „Słodkie Sulejki”. Wydarzenie w ramach Festiwalu Teatrów Plenerowych „Bez kurtyny”.

W Elckim Centrum Kultury działała m.in. Mazurski Zespół Pieśni i Tańca „Elk”, który podtrzymuje tradycje folklorystyczne miasta i regionu poprzez swoje występy oraz warsztaty edukacyjne. W latach 2021-2022 odbyły się koncerty „Mazurskie kolędowanie”, organizowane w kościołach w Elku i regionie oraz zajęcia edukacyjne „Lekcja folkloru”, przeprowadzone w elckich szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.

Muzeum Historyczne w Elku

W latach 2021-2022 MHE zorganizowało 26 wydarzeń skierowanych do mieszkańców, które dotyczyły dziedzictwa kulturowego Elku. Były to między innymi: wystawy, wystawy plenerowe, prezentacje zbiorów muzealnych, zajęcia edukacyjne, konkursy, Quizy, otwarte lekcje muzealne online itp. W roku 2021-2022, muzeum odwiedziło ponad 151 tysięcy osób.

Miejska Biblioteka Publiczna

Biblioteka w Elku, aktywnie uczestniczy w organizacji wydarzeń kulturalnych, w tym w zakresie podnoszenia świadomości dziedzictwa kulturowego. W ostatnim roku zorganizowany był festiwal literatury i Muzyki „Elk będzie czytane”, konkursy literackie i recytatorskie dla młodzieży i dorosłych, wystawy fotograficzne, warsztaty archeologiczne, spotkania z cyklu: Krajobraz Wieloznaniowy i wielokulturowy w Elku”.

III.11. Popularyzacja zasobów kulturowych w ośrodkach masowego przekazu

Informacje o zabytkach, wydarzeniach związanych z dziedzictwem kulturowym, remontami najważniejszych zabytków, imprezami okolicznościowymi, uroczystościami patriotycznymi, historycznymi są szeroko udostępniane w lokalnej tv, prasie, social mediach a także na stronach internetowych www.elk.pl w aktualnościach a także na stronie www.promocja.elk.pl. Miasto Elk, było również promowane na stronach Narodowego Instytutu Dziedzictwa (https://samorząd.nid.pl/baza_wiedzy/z-perspektywy-samorządu-elk-laureate-m-konkursu-samorząd-dla-dziedzictwa/). Elk został laureatem konkursu „Samorząd dla Dziedzictwa”.

Priorytet III został zrealizowany w 90%. Na 11 zadań zostało wykonanych 10 zadań. Zadanie 4 nie zostało zrealizowane, wymaga dużego zaangażowania wszystkich stron: właścicieli zabytków, organizatora, instytucji.

Priorytet IV – Stworzenie miejskiego systemu ochrony dziedzictwa kulturowego poprzez zapewnienie warunków organizacyjnych i finansowych umożliwiających sprawowanie skutecznej opieki nad substancją zabytkową oraz właściwe utrzymanie i zagospodarowanie obiektów zabytkowych

IV.1. Monitorowanie stanu i sposób użytkowania obiektów zabytkowych

Obiekty zabytkowe znajdujące się w zasobach komunalnych kontrolowane są co roku przez pracowników Urzędu Miasta Elku oraz podległych jednostek. „Administrator” Sp. z o.o. przeprowadza przegląd stanu kamienic, których właścicielem jest Gmina Miasto Elk lub ma udziały własności. Z kontroli sporządzane są protokoły, które są podstawą do przeprowadzania remontów.

W przypadku wyspy zamkowej na Jeziorze Ełckim miasto w sposób szczególny włączyło się w rozmowy prowadzone przez inwestora z wojewódzkim konserwatorem zabytków, organizując w siedzibie urzędu we wrześniu 2020 r. spotkanie z jego udziałem, mające na względzie ocenę postępów w procesie inwestycyjnym, rozwiązanie kwestii problematycznych oraz wypracowanie metodyki dalszych działań. W spotkaniu oprócz inwestora i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie wzięli udział przedstawiciele władz samorządowych (prezydent oraz wiceprezydent).

Ponadto miasto wspólnie z inwestorem wystąpiło do konserwatora zabytków z wnioskiem o wydanie zaleceń konserwatorskich. Pozostała korespondencja odbywająca się pomiędzy inwestorem, a wojewódzkim konserwatorem zabytków, każdorazowo wpływa do wiadomości urzędu miasta, więc wszelkie ustalenia są na bieżąco monitorowane.

IV.2. Kontynuowanie przyznawania dotacji zgodnie z uchwałą w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków i ujętych w GEZ

Samorząd miasta Ełku udziela wsparcia finansowego na przeprowadzanie prac konserwatorskich, restauratorskich czy robót budowlanych od 2011 r. Do 2018 r. uzyskanie dotacji możliwe było tylko w przypadku obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

W październiku 2018 r. Rada Miasta Ełku podjęła uchwałę nr LI.490.18 Rady Miasta Ełku z dnia 16 października 2018 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, usytuowanym na terenie miasta Ełku i na jej podstawie są przyznawane dotacje.

Lista dotacji przyznanych w 2019 r.

1. Wspólnota Mieszkaniowa przy ulicy Orzeszkowej 5

Koszt całkowity inwestycji – 102 413,00 zł

Otrzymane dofinansowanie – 50 000,00 zł

Zakres prac:

- renowacja elewacji;
- termomodernizacja ścian;
- wymiana stolarki okiennej na klatce schodowej;
- docieplenie fundamentu.

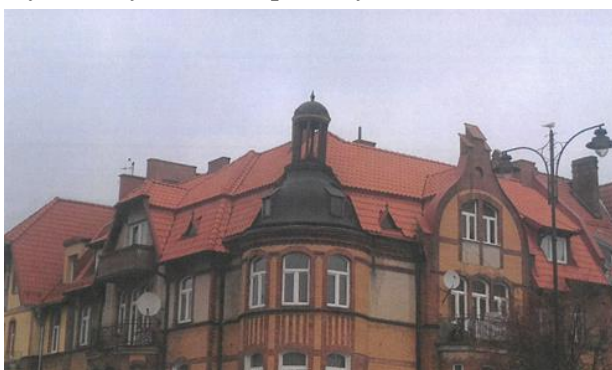
2. Wspólnota Mieszkaniowa przy ulicy Chopina 23

Koszt całkowity inwestycji – 110 000,00 zł

Otrzymane dofinansowanie – 45 000,00 zł

Zakres prac:

- Remont dachu (zdjęcie poszycia z desek, ułożenie folii, wymiana dachówki, obróbki blacharskie, wymiana rynien i rur spustowych).

3. Wspólnota Mieszkaniowa przy ulicy Słowackiego 9

Koszt całkowity inwestycji – 230 000,00 zł

Otrzymane dofinansowanie – 40 000,00 zł

Zakres prac:

- Remont dachu (wymiana więźby dachowej oraz pokrycia);
- renowacja komina;
- izolacja termiczna.

4. Wspólnota Mieszkaniowa przy ulicy Wawelskiej 6

Koszt całkowity inwestycji – 40 139,58 zł

Otrzymane dofinansowanie – 15 000,00 zł

Zakres prac:

Renowacja dachu (wymiana elementów konstrukcyjnych dachu, deskowanie, pokrycie dachu papą termozgrzewalną, wymiana obróbek blacharskich).

Lista dotacji przyznanych w 2020 r.

1. Wspólnota Mieszkaniowa przy ulicy Armii Krajowej 30

Koszt całkowity inwestycji – 102 608,83 zł

Otrzymane dofinansowanie – 50 000,00 zł

Zakres prac:

- remont elewacji (docieplenie, wykonanie tynków, malowanie, naprawa rynien i rur spustowych, renowacja cokołu, nadproży okiennych, stolarki okiennej i drzwiowej).

2. Wspólnota Mieszkaniowa przy ulicy Słowackiego 23

Koszt całkowity inwestycji – 224 953,47 zł

Otrzymane dofinansowanie – 51 000,00 zł

Zakres prac:

- remont dachu (wymiana łąt i dachówki, zabezpieczenie drewnianej konstrukcji impregnatem);
- montaż łąw kominiarskich;
- wymiana podbitki dachowej;
- wymiana rynien i rur spustowych;
- udrożnienie przewodów kominowych;
- renowacja stolarki okiennej oraz drzwi do klatki schodowej;
- renowacja barier balkonowych;
- docieplenie ścian szczytowych;
- wymiana okien klatki schodowej;
- renowacja gzymsów oraz tynków zewnętrznych;
- wymiana obróbek blacharskich;
- wykonanie kłap do studzienek piwnicznych.

3. Wspólnota Mieszkaniowa przy ulicy Orzeszkowej 14

Koszt całkowity inwestycji – 100 198,93 zł

Otrzymane dofinansowanie – 49 000,00 zł

Zakres prac:

- remont elewacji frontowej od ulicy (czyszczenie, impregnacja, uzupełnienie ubytków);
- remont elewacji ścian szczytowych oraz od podwórka (docieplenie);
- remont bramy-tunelu (docieplenie na stropie, wyrównanie powierzchni ścian oraz wykonanie tynku mozaikowego).

Lista dotacji przyznanych w 2021 r.

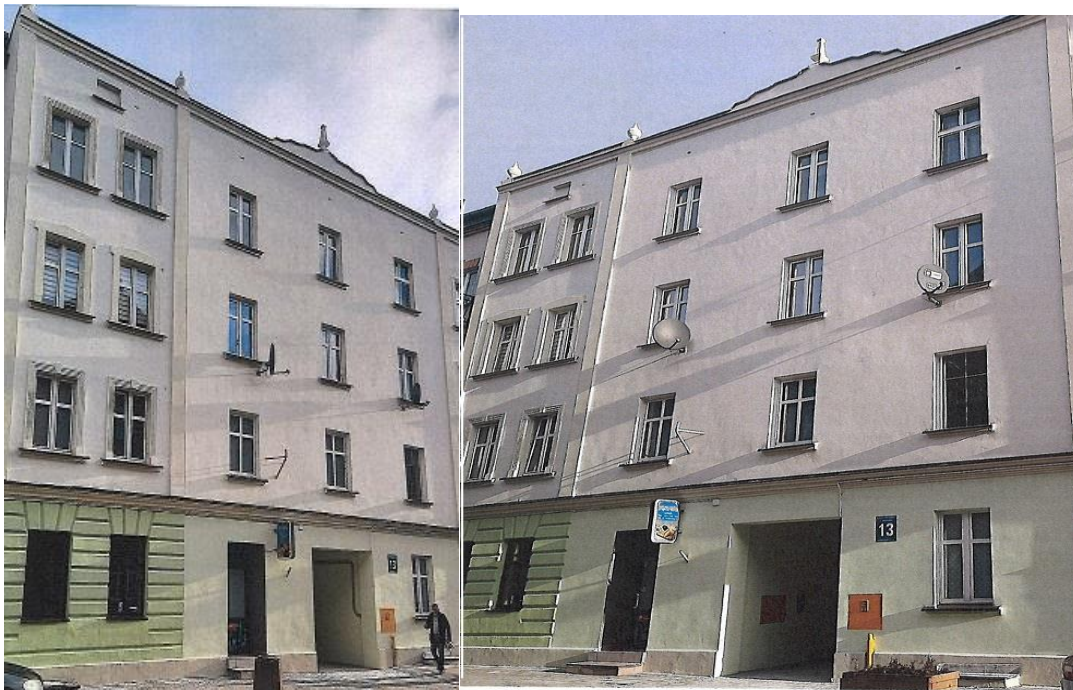
1. Wspólnota Mieszkaniowa przy ulicy Orzeszkowej 13 w Elku

Koszt całkowitej inwestycji: 101 955,33 zł

Otrzymane dofinansowanie: 41 650,00 zł

Zakres prac:

- Renowacja elewacji frontowej (czyszczenie, uzupełnianie ubytków, gruntowanie, malowanie).

Lista dotacji przyznanych w 2022 r.

1. Kościół Miłości Bożej parafii ewangelicko-metodystycznej w Elku

Koszt całkowitej inwestycji: 20 000,00 zł

Otrzymane dofinansowanie: 9 950,00 zł

Zakres prac:

- Malowanie elewacji (uzupełnienie ubytków, gruntowanie i malowanie ścian zewnętrznych elewacji).

2. Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Wawelskiej 12 w Elku

Koszt całkowitej inwestycji: 178 143,06 zł

Otrzymane dofinansowanie: 77 070,00 zł

Zakres prac:

- Remont dachu (rozbiórka pokrycia, łączenia, kominów, wymiana pokrycia z izolacją paroprzepuszczalną, obróbki blacharskie, osadzenie 4 okien dachowych, wymiana dachówki, montaż drabinki śniegowej).

3. Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Wojska Polskiego 9 w Elku

Koszt całkowitej inwestycji: 129 998,62 zł

Otrzymane dofinansowanie: 35 762,62 zł

Zakres prac:

- Remont elewacji (docieplenie ścian poza parterem i I piętrem elewacji frontowej od strony ul. WP oraz ściany półn.-zach. części wyższej na poziomie parteru, które mają charakter zabytkowy, niedocieplone elewacje będą pomalowane, wykonanie opasek.

4. Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Wojska Polskiego 5 w Elku

Koszt całkowitej inwestycji: 132 024,78 zł

Otrzymane dofinansowanie: 62 360,00 zł

Zakres prac:

- Remont dachu (rozbiórka pokrycia dachowego oraz łączenia, 3 kominów, rozebranie obróbek blacharskich, położenie izolacji paroprzepuszczalnej, wykonanie łączenia, montaż nowych rynien, wykonanie pokrycia z dachówki, drabinki śniegowe, wykonanie obróbek blacharskich).

5. Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Moniuszki 4 w Elku

Koszt całkowitej inwestycji: 15 000,00 zł

Otrzymane dofinansowanie: 7 350,00 zł

Zakres prac:

- Wykonanie badań konserwatorskich, dokumentacji projektowej oraz opracowanie programu prac konserwatorskich.

Tabela nr 2. Zestawienie środków przeznaczonych z budżetu miasta Elk na renowację zabytków w latach 2019-2022

L.p.	Rok	Planowana całkowita wartość inwestycji	Wnioskowana kwota dofinansowania	Przyznana kwota dofinansowania
1	2019	482 552,58 zł	237 550,77 zł	150 000,00 zł
2	2020	1 340 862,60 zł	611 342,24 zł	150 000,00 zł
3	2021	180 896,63 zł	88 639,25 zł	50 000,00 zł
4	2022	980 811,17 zł	476 631,07 zł	200 000,00 zł
Razem				450 000,00

Zródło: Dane pozyskane Wydziału Strategii i Rozwoju Urzędu Miasta Elku

W 2019 roku zostało złożonych 17 wniosków o dofinansowanie renowacji zabytków, cztery wnioski otrzymały dofinansowanie.

W 2020 roku zostało złożonych 11 wniosków o dofinansowanie zabytków, trzy z nich otrzymało dofinansowanie.

W 2021 roku przydzielono dwie dotacje na renowację budynków wspólnot mieszkaniowych. Jedna z nich odstąpiła od podpisania umowy. Udzielona kwota dotacji w związku z tym opiewała na kwotę 41 650,00 zł.

W 2022 roku zostało złożonych osiem wniosków o dofinansowanie, jeden z nich został wycofany w trakcie oceny wniosków. Dofinansowanie otrzymało pięć wniosków.

W okresie objętym sprawozdaniem poziom przyznania dotacji średnio kształtował się na poziomie 150 tys. zł.

IV.3. Publikowanie informacji prze prowadzanych pracach remontowo – budowlanych przy obiektach zabytkowych

Informacje o działaniach rewitalizacyjnych, realizacji projektów, których przedmiotem są obiekty zabytkowe umieszczane są m.in. na stronie miasta Elku www.elk.pl w zakładkach Aktualności i Rewitalizacja, w przypadku projektów realizowanych ze środków zewnętrznych również w zakładce Projekty Unijne oraz na stronie poświęconej rewitalizacji miasta Elku <https://www.rewitalizacja.elk.pl/>.

IV.4. Stworzenie w Urzędzie Miasta jednostki odpowiedzialnej za zabytki, które będzie zajmowała się koordynowaniem wszystkich zagadnień związanych z zabytkami i dziedzictwem kulturowym miasta

Zadanie nie zostało zrealizowane. Czynniki zewnętrzne, takie jak kryzys pandemii, wojna z Ukrainą, kryzys energetyczny, spowolnienie gospodarcze, spowodowały prioryteryzację zadań Urzędu Miasta. Nie było możliwości wyodrębnienia dodatkowych zasobów finansowych, ludzkich na tego typu działanie.

IV.5. Udział w konferencjach, szkoleniach związanych z problematyką ochrony dziedzictwa kulturowego przez pracowników Urzędu Miasta Elku

W 2019 roku pracownicy Urzędu Miasta uczestniczyli w szkoleniu organizowanym przez Narodowy Instytut Dziedzictwa z zakresu zarządzania dziedzictwem lokalnym i jego wykorzystania w rozwoju.

Szkolenie odbyło się w Olsztynie, poruszono m.in. takie tematy jak:

- Zarządzanie dziedzictwem – jak zacząć;
- Dziedzictwo w planowaniu przestrzennym;
- Jak zagospodarować zabytek - nowe funkcje;
- Jak angażować społeczność lokalną w sprawy dziedzictwa;
- Edukacja i promocja dziedzictwa lokalnego;
- Rozwijanie przedsiębiorczości lokalnej przy pomocy dziedzictwa;
- Dziedzictwo w planowaniu strategicznym rozwoju gminy;
- Realizacja projektów i źródła finansowania.

W latach 2020-2021 pracownicy Urzędu Miasta nie uczestniczyli w wydarzeniach szkoleniowych, informacyjnych związanych z problematyką ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego. Przyczyną była trudna sytuacja związana z wybuchem i rozprzestrzenianiem się pandemii Covid.

W kwietniu 2022 roku pracownicy Wydziału Strategii i Rozwoju oraz Wydziału Planowania Przestrzennego i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Elku, wzięli udział w szkoleniach organizowanych przez Narodowy Instytut Dziedzictwa. W ramach wydarzenia pt. „Zarządzanie dziedzictwem na poziomie lokalnym i ujmowanie dziedzictwa w rewitalizacji”, odbyło się pięć szkoleń z zakresu dziedzictwa, prawa ochrony zabytków, finansowania. Szkolenia odbyły się w formule on-line.

Tematyka szkoleń:

20 kwietnia 2022r

1. Wprowadzenie do zagadnień związanych z dziedzictwem;
2. Prawo ochrony zabytków.

21 kwietnia 2022r

1. Zarządzanie zielenią zabytkową;
2. Dziedzictwo w planowaniu przestrzennym;
3. Dziedzictwo w planowaniu przestrzennym i ochrona krajobrazu;
4. Rola Parku Kulturowego jako mechanizmu projektowania rozwoju lokalnego opartego o ochronę dziedzictwa.

27 kwietnia 2022r

1. Finansowanie projektów bazujących na dziedzictwie;
2. Rewitalizacja i dziedzictwo. Wspólna droga;
3. Rewitalizacja – pogłębienie niektórych tematów.

29 kwietnia 2022r

1. Dziedzictwo w planowaniu strategicznym a rozwój gminy;
2. Rozwój przedsiębiorczości w oparciu o dziedzictwo.

10 maja 2022r

1. Edukacja o dziedzictwie;
2. Partycypacyjne podejście do dziedzictwa lokalnego;
3. Nowe funkcje obiektów.

IV.6. Finansowanie prac dokumentacyjnych, ekspertyz, badań i programów konserwatorskich wykonywanych w obiektach zabytkowych, stanowiących warunek przeprowadzenia prac remontowych lub konserwatorskich

Lata 2019-2020

1. Zlecono wykonanie opracowania „Inwentaryzacji dendrologicznej z gospodarką drzewostanu w Parku Solidarności w Elku”. - koszt 4 920,00 zł brutto.
2. Zlecono wykonanie dokumentacji dla budynków wspólnot mieszkaniowych (znajdujących się w GEZ) o łącznej wartości – 62 835,00 zł brutto:
 - badania konserwatorskiego budynku oraz programu prac konserwatorskich kamienicy przy ul. Armii Krajowej 8 – 5 900,00 zł brutto;
 - audyty remontowo-energetyczne o wartości 18 081,00 zł brutto;
 - projekty budowlane o wartości 38 854,00 zł brutto.
3. Kuria Biskupia w Elku zleciła opracowanie projektu renowacji elewacji frontowej budynku przy ul. 3 Maja 10 (projekt uzgodniony z Konserwatorem Zabytków) – 8 000,00 zł.
4. Muzeum Historyczne w Elku w okresie objętym sprawozdaniem przeznaczyło kwotę 41 520,00 zł na opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej zabytkowego budynku magazynowego oraz wykonanie dokumentacji konserwatorskiej z przebiegu prac przy zabytkowym taborze EKW.
5. W latach 2019-2020 inwestor Piotr Basiewicz zlecił sporządzenie 4 koncepcji zagospodarowania wyspy zamkowej.
6. W 2020 roku dokonano ekspertyzy budowlanej zabytkowego mostu przy ul. Zamkowej. Ekspertyzy dokonał rzeczoznawca w specjalności mostowej. Zakres i cel ekspertyzy obejmował:
 - Sporządzenie inwentaryzacji nadwodnych i nadziemnych części mostu;
 - Wykonanie laboratoryjnych fizyko-chemicznych badań betonu;
 - Określenie stanu technicznego części podwodnych filarów;

- Przeprowadzenie analizy statycznej mostu i określenie nośności w kierunku utrzymania obecnej (14ton) ewentualnie obniżenia bądź podwyższenia nośności mostu;
- Opracowanie wniosków i zaleceń co do przyszłego remontu mostu;
- Oszacowanie kosztów remontu mostu.

Na wnioski i zalecenie eksperta, decydujący wpływ miały badania wytrzymałości betonu w ustroju nośnym oraz analiza statyczna pod obciążeniami stałymi oraz obciążeniami ruchomymi (eksploatacyjnymi). Wyniki wytrzymałości betonu okazały się bardzo niskie, stan mostu określiła jako zły.

Lata 2021-2022

Administrator Sp. z o.o. zleciło wykonanie badań konserwatorskich oraz programu prac konserwatorskich dla wspólnot mieszkaniowych:

- ul. Moniuszki 4: 7380,00 zł;
- ul. Chopina 4: 7380,00 zł;
- ul. Armii Krajowej 13: 7380,00 zł;
- ul. Armii Krajowej 8: 5900,00 zł.

Projekt remontu elewacji: ul. Moniuszki 4: 7620,00 zł.

Projekty wykonania izolacji przeciwwodnej ścian ul. Mickiewicza 26/ul. Orzeszkowej 1: 3000,00 zł.

Projekt wrót bramowych ul. Mickiewicza 16: 2460,00 zł;

Projekt na remont dachu:

- ul. Wojska Polskiego 20: 6000 zł;
- ul. Gdańska 8: 6200 zł;
- ul. Armii Krajowej 6: 21000 zł;

Łącznie: 74320,00 zł brutto

W Muzeum Historycznym w Elku dokonano aktualizacji projektu architektonicznego lokomotywni wraz z kosztorysem. Projekt wyniósł 3 690,00 zł.

Według danych pozyskanych z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony zabytków w Olsztynie-delegaturze w Elku w latach 2021- 2022 wydano następującą liczbę pozwoleń oraz zaleceń konserwatorskich:

Tabela nr 3. Liczba pozwoleń oraz zaleceń konserwatora w latach 2021-2022

Lata	Pozwolenia konserwatorskie	Zalecenia konserwatorskie
2021	73	20
2022	74	17

Źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Olsztynie- Delegatura w Elku

Starostwo Powiatowe w Elku wykonało 2 audyty budynków (Budynek Starostwa Powiatowego i Urzędu Miasta w Elku). Koszt obu audytów wyniósł 100 300,00 zł.

IV.7. Poprawa stanu zabytków poprzez coroczne udzielanie dotacji

W 2019 r. na dotacje na prowadzenie remontów i prac konserwatorskich w obiektach wpisanych do rejestru zabytków i ujętych w GEZ przeznaczono z budżetu miasta Elku – środki w wysokości 0,05%.

W roku 2020 r. – 0,04%;

W roku 2021 - 0,06%;

W roku 2022 - 0,04%.

Na przestrzeni okresu sprawozdawczego, wysokość środków finansowych pochodzących z budżetu miasta kształtowała się na podobnym poziomie. Wysokość dotacji oscylowała od 0,04% do 0,06% całego budżetu.

Oprócz dotacji udzielanych przez Prezydenta Miasta Elku, właściciele zabytków we własnym zakresie przeprowadzają różnego rodzaju prace.

Tabela nr 4. Pozostałe inwestycje wykonane w latach 2019-2020 oraz w latach 2020-2022 w obiektach wpisanych do rejestru lub ewidencji zabytków, wykonane przez właścicieli zabytków we własnym zakresie.

Obiekt	Zakres prac	Koszt
LATA 2019-2020		
REJESTR ZABYTKÓW		
Budynek Kurii Biskupiej ul. 3 Maja 10	renowacja stolarki okiennej i drzwiowej, renowacja balkonów, wymiana podłóg drewnianych, naprawa tynków wewnętrznych, renowacja pokrycia dachowego	68 000,00 zł
LATA 2021-2022		
Budynek Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków ul. Mickiewicza 11	W 2021 roku wykonano na poziomie parteru budynku prace konserwatorskie stolarki okiennej (skrzydła zewnętrzne, ramy okienne oraz parapety zostały poddane konserwacji a skrzydła wewnętrzne wymieniono na nowe wykonane na wzór stolarki historycznej). Prace konserwatorskie poprzedzono wykonaniem badań stratygraficznych w celu ustalenia pierwotnej kolorystyki okien.	Brak danych
Budynek Kurii Biskupiej ul. 3 Maja 10	Naprawa pokrycia dachowego, napraw tynków i malowanie ścian wewnętrznych pomieszczeń nad którymi dokonano naprawy dachu. Częściowa naprawa posadzki w klatce schodowej	30 000,00 zł
LATA 2019-2020		
GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW		
Budynek szkolny I LO im. Stefana Żeromskiego przy ul. Piłsudskiego 3	częściowa wymiana tynków, szpachli, posadzki oraz kompleksowe malowanie ścian wewnętrznych, zabezpieczenie przeciwwilgociowe ścian piwnicy	194 890,28 zł

Obiekt	Zakres prac	Koszt
Budynek przy ul. Kajki 8 (Powiatowe Centrum Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej)	doraźne remonty pomieszczeń: malowanie, szpachlowanie, wymiana posadzek, renowacja drzwi	19 940,53 zł
LATA 2021-2022		
Budynek zamku krzyżackiego, ul. Zamkowa	Wykonane prace zabezpieczające, prace konserwatorskie	80 268,94 zł
Budynek więzienny w zespole zamkowym, ul. Zamkowa	Finansowanie prac dokumentacyjnych, ekspertyz, badań i programów konserwatorskich wykonanych w obiektach zabytkowych, stanowiących warunek przeprowadzenia prac remontowych lub konserwatorskich, Liczba wykonanych audytów – 4 szt.	29 520,00 zł
Kamienica murowana, ob. budynek mieszkalno-biurowy ul. Małeckich 4	Prace remontowe polegające na malowaniu korytarzy i klatek schodowych w budynku Sądu Rejonowego w Elku	70 417, 17 zł
	Opracowanie „Programu prac konserwatorskich drzwi zewnętrznych do budynku Sądu Rejonowego w Elku przy ul. Małeckich 4”	1 230,00 zł
Budynek szkolny, Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych ul. Armii Krajowej 1	- remont podłogi w trzech salach lekcyjnych na I piętrze (wymiana posadzki, nowa wykładzina obiektowa - dofinansowanie PFRON, likwidacja barier architektonicznych, likwidacja progów)	48 585,00 zł
	- naprawa dachu i rynien	
	- przemurowanie komina na dachu	2535,00 zł
	- remont podłóg w sali lekcyjnej oraz na korytarzu na II piętrze (wymiana posadzki, nowa wykładzina obiektowa)	5043,00 zł
	- dofinansowanie PFRON, likwidacja barier architektonicznych, likwidacja progów)	46 125,00 zł
Sukcesywnie prowadzone są remonty ścian i sufitów w salach lekcyjnych, sali gimnastycznej, korytarzach oraz wymiana oświetlenia na energooszczędne LED w salach lekcyjnych i na korytarzach	60 000 zł	
Budynek Zboru Kościoła Chrześcijan Baptystów	Prace rewitalizacyjne w budynku. Zakończenie prac – I kwartał 2023r.	Brak danych
Miejskie Przedszkole „PEREŁKA” im. Jana Brzechwy w Elku	Przebudowa witryny okiennej (2022r) 2022 – remont szatni personelu kuchennego	53 345,00 zł

Obiekt	Zakres prac	Koszt
	2022 – remont Sali gr. II , wymiana posadzki, remont elewacji od strony ul. Armii Krajowej 2022 – wymiana świetlówek w pomieszczeniach placówki na Led (liczba 240 szt.) 2021 – Wymiana instalacji elektrycznej na poddaszu 2021 – remont sali grupy III, wymiana podłogi, wymiana oświetlenia 2021 – remont sali grupy V , wymiana posadzki	5 277,88 zł 25707,00 zł 4 054,56 zł 7158,53 zł 11 200,00 zł 12 000,00 zł
Elcka Kolei Wąskotorowa	Adaptacja pomieszczeń lokomotywowni Wyposażenie pomieszczenia Sali ekspozycyjnej w lokomotywowni Remont torowiska Elckiej Kolei Wąskotorowej	896 000,00 zł 170 000,00 zł 339 234,00 zł

Źródło: Dane pozyskane od Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków z Olsztynie- Delegatura w Elku, Zbór kościoła Chrześcijan Baptystów, Elcka Kuria Diecezjalna, Sąd rejonowy w Elku, właściciel Piotr Basiewicz, Kuria Biskupia w Elku, Wydział Edukacji Urzędu Miasta Elku, Muzeum Historyczne w Elku, Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych.

IV.8. Dokumentowanie i badanie zasobu zabytkowego na terenie miasta

Monitorowaniem zasobu zabytkowego miasta zajmuje się spółka miejska Administrator Sp. Z o.o. Administruje większą część zabytkowych kamienic miejskich w których funkcjonują wspólnoty mieszkaniowe.

Zadania z priorytetu czwartego zostały zrealizowane na poziomie 87,5%. Jedno zadanie nie zostało zrealizowane.

Podsumowanie

Realizacja Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami w Ełku na lata 2019-2022 wskazuje wdrożenie zaplanowanych zadań na poziomie 84,4% .

Biorąc pod uwagę czynniki zewnętrzne, związane z pandemią Covid 19, wojną w Ukrainie, wydarzeniami politycznymi i gospodarczymi, ograniczeniami - zabytki miasta Ełk oraz poszerzenie świadomości, dotyczącej dziedzictwa kulturowego, były realizowane zgodnie z planem opisanym w GPOnZ.

Poniżej przedstawiono w skumulowany sposób realizację zadań w poszczególnych priorytetach:

➤ Realizacja priorytetu I „Ochrona zachowanych elementów układu urbanistyczno-przestrzennego”.

W ramach priorytetu pierwszego zidentyfikowano osiem zadań. Priorytet zrealizowano w 75%. Pomimo niezrealizowania wszystkich zadań (dwa zadania nie zostały zrealizowane), priorytet należy uznać za osiągnięty. Zmiany zachodzące w przestrzeni w której znajdują się zabytki, jak również objęte ochroną konserwatorską, są uwzględniane w zapisach miejscowego prawa zagospodarowania przestrzennego z uszanowaniem praw i obowiązków związanych z ochroną zabytków i dziedzictwa kulturowego. Nie zrealizowane zadania wynikają z czynników zewnętrznych i ich realizację należy odłożyć w czasie.

➤ Realizacja priorytetu II „Praktyczne wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego dla wykreowania produktu turystycznego”.

W ramach tego priorytetu zostało wyodrębnionych pięć zadań do realizacji w okresie 2019-2022. W badanym okresie, zostały zrealizowane cztery zadania. Nie zrealizowano jednego zadania związanego z ogłoszeniem konkursu na danie regionalne, które mogłoby stać się wizytówką miasta. Konkurs o Chochlę Prezydenta Miasta Ełku odbywał się cyklicznie od roku 2005. W 2018 roku odbył się ostatni konkurs a w 2019 r zostały podjęte próby przez Ełckie Centrum Kultury, organizacji tego wydarzenia. Niestety, wydarzenie z roku na rok cieszyło się coraz mniejszym zainteresowaniem wśród restauratorów a także mieszkańców Ełku i turystów odwiedzających w tym czasie Ełk. W 2020 roku wybuchła pandemia Covid, więc organizacja wydarzeń masowych była niemożliwa.

Rekomenduje się weryfikację tego zadania w kolejnym Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami. Wydarzenie, pomimo ogromnego zaangażowania instytucji organizującej, nie wzbudziło zainteresowania lokalnej branży gastronomiczno-turystycznej.

➤ Realizacja priorytetu III „Popularyzacja i edukacja w zakresie ochrony i opieki nad dziedzictwem kulturowym”.

W priorytecie trzecim określono 11 zadań do wykonania. Jedno z nich nie zostało zrealizowane. Zadanie dotyczyło organizacji spacerów po kamienicach ełckich w ścisłej współpracy z właścicielami obiektów. Organizacja takiego działania wymaga zaangażowania różnych stron, niestety, wykracza poza obowiązki pracowników instytucji zajmujących się dziedzictwem kulturowym. Organizowane są inne spacerki po mieście Ełk, które odbywają się cyklicznie w okresie letnim.

Pozostałe 10 zadań zostały zrealizowane. Lata 2021-2022 to okres wielu działań edukacyjnych organizowanych przez jednostki oświatowe, szkoły, przedszkola, a także przez

Muzeum Historyczne w Ełku i inne instytucje kulturalne. Młodzi mieszkańcy Ełku, uczestniczyli w wydarzeniach w sposób aktywny, zaangażowany, w duchu wzmacniania tożsamości narodowej, patriotyzmu lokalnego z wykorzystaniem zasobów dziedzictwa, jakie posiada miasto Ełk.

- **Realizacja priorytetu IV „ Stworzenie miejskiego systemu ochrony dziedzictwa kulturowego poprzez zapewnienie warunków organizacyjnych i finansowych umożliwiających sprawowanie skutecznej opieki nad substancją zabytkową oraz właściwe utrzymanie i zagospodarowanie obiektów zabytkowych”.**

W ramach priorytetu IV określono 8 zadań do zrealizowania, 1 z nich nie zostało osiągnięte. Dotyczyło stworzenia jednostki w Urzędzie Miasta odpowiedzialnej za zabytki. Pozostałe zadania zostały wykonane. Na uwagę zasługują zadania związane z finansowaniem, ochroną i poprawą stanu zabytków, poprzez coroczne udzielanie dotacji na prowadzenie remontów i prac konserwatorskich w obiektach wpisanych do rejestru zabytków i ujętych w Gminnym Ewidencji Zabytków.

Realizacja Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami w liczbach:

1. Wprowadzono 5 planów zagospodarowania przestrzennego;
2. Zrealizowano 12 projektów w obszarze ochrony konserwatorskiej zabytków i wykorzystujące potencjał dziedzictwa do rewitalizacji;
3. Zaktualizowano gminną ewidencję zabytków, wydano 3 zarządzenia, w których wykreślono 11 obiektów z GEZ, włączono jeden obiekt;
4. Dokonano 45 inwestycji wykonanych w latach 2019-2022 w obiektach wpisanych do rejestru lub ewidencji zabytków będących własnością miasta w całości lub części;
5. Złożono 6 wniosków o dofinansowanie projektów związanych z zabytkami.
6. Stworzenie 17 publikacji związanych z zabytkami, kulturą i turystyką;
7. Zorganizowano ok. 450 wydarzeń promowania tematyki ochrony dziedzictwa w systemie edukacji przedszkolnej i szkolnej, udział w wydarzeniach wzięło ok. 938 dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym;
8. Odbyło się ok. 50 wydarzeń skierowanych do mieszkańców Ełku, dotyczących dziedzictwa kulturowego w których uczestniczyło tylko w latach 2021/2022 ok. 151 tysięcy osób;
9. Dofinansowana z budżetu Miasta w postaci dotacji 13 zabytkowych budynków (kamienic) na łączną kwotę 450 000,00 zł;
10. Wykonanie 23 dokumentacji projektowych, wykonanie badań konserwatorskich, programu prac konserwatorskich, audytów itp., na łączną kwotę ok. 358 420,00 zł (finansowanie ze środków publicznych, wspólnot mieszkaniowych, środków prywatnych właścicieli zabytków);
11. Dokonano pozostałych inwestycji wykonanych w 12 zabytkach w okresie 2019-2022, środki finansowe na realizację pochodziły ze środków własnych właścicieli zabytków.

Program i zadania zaplanowane na lata 2019-2022 uwidoczniły kierunki, które powinny zostać uwzględnione przy planowaniu nowego Programu na kolejne lata. Niektóre z zadań powinny zostać pominięte, ponieważ straciły na aktualności, należy ograniczyć liczbę priorytetów i liczbę zadań. Zauważa się bardzo zbliżone tematycznie zadania w różnych priorytetach, które nakładają się na siebie treścią.

Analizując lata 2019-2022, można stwierdzić, że Gmina Miasto Ełk, do realizacji GPOnZ, wykorzystwała wszystkie możliwe instrumenty prawne, finansowe i merytoryczne. Obiekty zabytkowe w Ełku zachowane są w dobrym stanie, na bieżąco remontowane, zaś wszelkie działania przy zabytkach są uzgadniane i akceptowane przez Warmińsko-Mazurskiego

Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Podejmowane są skuteczne działania zwiększające atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych. Bardzo ważną rolę w tym zakresie odgrywa działalność Muzeum Historycznego w Ełku.

Potwierdzeniem wzorowego wypełniania ustawowego obowiązku opieki nad zabytkami jest fakt, iż Miasto Ełk znalazło się w 2021 r wśród laureatów konkursu „Samorząd dla Dziedzictwa” (1 miejsce w kategorii dużych i średnich gmin miejskich). Organizatorami konkursu było Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Generalny Konserwator Zabytków. Nagrodą w konkursie była realizacja filmu o zabytkach Ełku (<https://www.youtube.com/watch?v=bm2MIZT3-CQ>).